

www.pka.edu.pl/ankieta.htm

kod: jI3hUK

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 22-23 czerwca 2019 r.

na kierunku architektura krajobrazu

prowadzonym

na Wydziale Architektury Sopotkiej Szkoły Wyższej

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	16
Dobre praktyki	17
Zalecenia	17
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	17
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	18
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki	27
Zalecenia	27
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	28
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Zalecenia	33
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	33
Uzasadnienie z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
.....	39
Zalecenia	39
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	42
Dobre praktyki	43
Zalecenia	43
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	43
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	43

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	45
Dobre praktyki	45
Zalecenia	45
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	45
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	49
Dobre praktyki	50
Zalecenia	50
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	50
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	50
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	52
Dobre praktyki	53
Zalecenia	53
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
pkt 8 Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny - Ekspert ds. PO	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: **prof. dr hab. inż. Anita Franczak, członek PKA**

Członkowie:

- 1. dr inż. Przemysław Wolski - ekspert PKA**
- 2. dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz - ekspert PKA**
- 3. mgr Agnieszka Socha-Woźniak - ekspert ds. postępowania oceniającego**
- 4. Paweł Kornacki - ekspert ds. pracodawców**
- 5. Jakub Grodecki - ekspert ds. studenckich**

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku architektura krajobrazu prowadzonym na Wydziale Architektury Sopotkiej Szkoły Wyższej przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów. Poprzednia ocena odbyła się w roku akademickim 2012/2013 – kierunek otrzymał wówczas ocenę pozytywną wyrażoną Uchwałą Prezydium PKA podjętą w dniu 25 kwietnia 2013 r.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, przedstawicielami otoczenia, a także hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Architektura krajobrazu
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia
Profil kształcenia	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – 45 % pkt ECTS; obszar nauk technicznych – 45 % pkt ECTS; obszar sztuki – 10 % pkt ECTS.
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	- dziedzina nauk rolniczych, dyscyplina naukowa ogrodnictwo; - dziedzina nauk technicznych; dyscyplina naukowa architektura i urbanistyka; - dziedzina sztuk plastycznych; dyscyplina sztuki piękne
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	7 semestrów, 210 pkt. ECTS
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	3 miesiące (480 h)
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	inżynier
Liczba studentów kierunku	104
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2625 - studia stacjonarne 1812 - studia niestacjonarne

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	zadowalająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	zadowalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umieździarnodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....

.....

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej / gospodarczej właściwych dla kierunku studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura krajobrazu oparta jest na kryteriach zachowujących zgodność z Misją i Strategią Rozwoju SSW. Kierunek został przyporządkowany do trzech obszarów kształcenia (nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych i nauk o sztuce). Koncepcja kształcenia zawarta jest w przyjętych założeniach oraz w podziale na moduły kształcenia. Kierunek architektura krajobrazu jest jednym z trzech kierunków Wydziału Architektury Sopotkiej Szkoły Wyższej. Ma on profil praktyczny i prowadzony jest na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż realizacja procesu kształcenia na tym kierunku realizowana jest w koordynacji z kształceniem na kierunkach: architektura oraz architektura wnętrz i przy udziale, w większości, tej samej kadry dydaktycznej. Łączenie kształcenia na tych trzech kierunkach o statusie praktycznym, w większości projektowym, jest niewątpliwie bardzo produktywnie dla każdego z nich, gdyż prowadzi do wzajemnego uświadomienia celów, którym architektura ma służyć, zarówno w skali makro – jej związku ze środowiskiem przyrodniczym i zurbanizowanym (a nawet Kosmosem), jak i w skali mikro – w skali jej wnętrza i bezpośrednich potrzeb człowieka z nim związanych (np. wzornictwo). To dobra integracja techniki, sztuki i natury, która na pewno służy studentom w ich intelektualnym i artystycznym rozwoju.

Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia kierunku architektura krajobrazu prowadzonym w Sopotkiej Szkole Wyższej z założenia jest oparta na wymaganiach Krajowych Ram Kwalifikacji oraz na obowiązujących do 2012 roku ówczesnych kanonach kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu. Począwszy od 1998 r. (I Forum Dydaktyczne Architektury Krajobrazu) na forum międzyuczelnianym wielokrotnie dyskutowano nad koncepcją kształcenia architektów krajobrazu w Polsce. Wprowadzając studia dwustopniowe określono treści programowe dla dwóch poziomów kształcenia. W 2006 r. ustalono, w standardach kształcenia na kierunku architektura krajobrazu, że celem kształcenia na studiach I stopnia będzie przygotowanie absolwentów do podejmowania zadań z zakresu projektowania i budowy obiektów architektury krajobrazu. Wprowadzono do słownictwa polskiej architektury krajobrazu pojęcie obiekt architektury krajobrazu i zdefiniowano je następująco: *Obiektem architektury krajobrazu jest teren, zagospodarowany na stałe lub tymczasowo, któremu nadano określone wartości użytkowe i estetyczne, wykorzystując szatę roślinną i inne twory natury oraz dzieła ręki ludzkiej*. Wprowadzenie pojęcia obiekt architektury krajobrazu miało na celu wyraźne określenie związku zawodu architekta krajobrazu (uznanego prawnie, po raz pierwszy w Polsce, w 1995 r.) z przedmiotem jego działań. Chodziło o spójność języka architektury

krajobrazu i podkreślenie, że przedmiotem działań architektury krajobrazu nie są jedynie tereny zieleni. Kolejność, w której wymieniono trzy elementy tworzywa architektury krajobrazu ma znaczenie dla budowania kompetencji zawodowych architekta krajobrazu. Na pierwszym miejscu wymieniono *szatę roślinną*, wiedzę o niej i umiejętności jej stosowania; na drugim miejscu wymieniono *inne twory natury*, czyli wiedzę o fizyce, biologii i chemii krajobrazu – potrzebną dla rozumienia funkcjonowania krajobrazu; na trzecim miejscu wymieniono wiedzę o *działach ręki ludzkiej*, które są wykorzystywane dla użyteczności, trwałości i piękna krajobrazu. W przytoczonej definicji posłużono się słowem *teren* (a nie - obszar), w takim znaczeniu, w jakim jest ono stosowane w terminologii planowania przestrzennego. Teren to fragment powierzchni Ziemi w granicach linii rozgraniczających. Obiekt architektury krajobrazu to rozgraniczony fragment powierzchni Ziemi, objęty działaniami z zakresu architektury krajobrazu. W założeniach, dotyczących celów kształcenia, ustalono, że celem kształcenia będzie przygotowanie absolwentów do podejmowania zadań z zakresu projektowania i budowy (kształtowania) krajobrazu w skali urbanistycznej, ruralistycznej i regionalnej, a więc w skali obszarów. Przyjęto, że absolwent będzie przygotowany do podejmowania zadań z zakresu kształtowania krajobrazu w skali miejsca (terenu), miasta, obszaru wiejskiego i regionu. Trafność powyższego podziału celów kształcenia na studiach I stopnia potwierdzana była wielokrotnie podczas dyskusji poświęconych programom kształcenia, z udziałem reprezentantów polskich szkół architektury krajobrazu.

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia na kierunku architektura krajobrazu w Sopotckiej Szkole Wyższej nawiązują, w założeniach, do wcześniej opracowanych standardów (pomimo, że one już nie obowiązują), łącznie z uwzględnieniem w tej koncepcji terminu *obiekt architektury krajobrazu*. Jednak, posłużono się tym terminem wielokrotnie jedynie w opisie koncepcji kształcenia, a nie występuje on ani w nazwach modułów, ani nazwach przedmiotów, ani również w treściach realizowanych na ocenianym kierunku wykładów i ćwiczeń.

Realizację koncepcji kształcenia oparto na programach przedmiotów, zawartych w dziewięciu modułach: *I Techniki graficzne i prezentacyjne; II Techniki cyfrowe w projektowaniu; III Przedmioty specjalistyczne; IV Ekotechnologie, materiały i instalacje; V Podstawy projektowania terenów zieleni; VI Projektowanie wewnątrz krajobrazowych; VII Ekologia krajobrazu; VIII Projektowanie obiektów małej architektury; IX Przedmioty kierunkowe pozostałe*. W modułach V, VI i VII zgrupowano przedmioty, których programy dotyczą problematyki projektowania obiektów architektury krajobrazu. W *Module V: Podstawy projektowania terenów zieleni*, wymieniono tylko jeden przedmiot, tj. *Zasady i teoria projektowania krajobrazu*. *Modułowi VI: Projektowanie wewnątrz krajobrazowych* przyporządkowano trzy przedmioty: *Projektowane zintegrowane - ogród, Projektowanie zintegrowane - przestrzeń publiczna, Projektowanie zintegrowane - rewaloryzacja zabytków zieleni*. W module VII: *Ekologia krajobrazu* wymieniono m.in. przedmiot *Projektowanie zintegrowane: ochrona krajobrazu*, który w koncepcji kształcenia zaliczono do przedmiotów projektowych. Słowa *projektowanie zintegrowane* powtórzone są, w nazwach przedmiotów, czterokrotnie. Uzasadniono to w koncepcji kształcenia następująco: „*Sformułowanie „zintegrowane” oznacza dążenie do uświadomienia i wprowadzenia synergicznego efektu poprzez współdziałanie wielu obszarów wiedzy i umiejętności z zakresu m.in. kompozycji, rysunku, technik komputerowych, prezentacyjnych, rozwiązań technicznych i budowlanych w procesie projektowania obiektów architektury krajobrazu.*” Jest to założenie słuszne w

nauczaniu projektowania. W tym przypadku, tę metodę nauczania nazwano integrowaniem. Nie uzasadnia to jednak czterokrotnego powtórzenia słów *projektowanie zintegrowanie* – w nazwach różniących się od siebie przedmiotów. Właściwe byłoby, w tej koncepcji programu projektowania, umieszczenie wymienionych wyżej przedmiotów w jednym module o nazwie *Zintegrowane projektowanie krajobrazu* lub *Projektowanie obiektów architektury krajobrazu*, i uzupełnienie treści wykładów i ćwiczeń o rzeczywistą problematykę projektowania zintegrowanego, którego w wielu przypadkach aktualnie brak, o czym świadczą efekty prac przejściowych i dyplomowych.

Celem zintegrowanego projektowania krajobrazu powinno być, poza oczywistym integrowaniem wiedzy przyrodniczej, kulturowej i technicznej, przekazanie Studentom wiedzy i wykształcenie umiejętności integrowania działań z zakresu projektowania krajobrazu z innymi, szeroko rozumianymi działaniami związanymi z gospodarowaniem przestrzenią. W przypadku studiów I st. - w skali miejsca. Projektowanie zintegrowane ma na celu: przekraczanie granic dzielących dziedziny zajmujące się kształtowaniem przestrzeni; współpracę z innymi sektorami (branżami) należącymi do szeroko rozumianej gospodarki przestrzennej, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego; tworzenie rozwiązań innowacyjnych, powstających na styku architektury krajobrazu i innych dziedzin związanych z gospodarką przestrzenną; integrowania różnych form zagospodarowania przestrzennego z krajobrazem naturalnym; dodawanie funkcji przyrodniczych obiektom, które nie są obiektami architektury krajobrazu, takim jak: budynki, budowle inżynierskie, drogi, linie kolejowe, etc.

Na obszarze Polski występują liczne konflikty pomiędzy różnymi formami zagospodarowania przestrzeni, a krajobrazem naturalnym. Prowadzi to do uszczuplania zasobów krajobrazu i zakłóceń w jego funkcjonowaniu. Powodem jest przede wszystkim brak spójnego systemu działań, o pozytywnym wpływie na kształtowanie krajobrazu harmonijnego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Brakuje współpracy pomiędzy poszczególnymi branżami (sektorami). Brakuje porozumień lateralnych. Wiele istniejących rozwiązań przestrzennych mogłoby wyglądać inaczej, gdyby w ich tworzeniu uczestniczył architekt krajobrazu, rozumiejący krajobraz, jego cechy i funkcjonowanie. Architektury krajobrazu nie można bowiem ograniczać jedynie do tradycyjnie projektowanych obiektów, parków, zieleńców, ogrodów. Współczesna architektura krajobrazu już dawno przestała się zajmować wyłącznie tym, co „zewnątrzne” w stosunku do obiektów architektury. We współczesnym projektowaniu dąży się m.in. do silnego zespalania budynku z jego otoczeniem. Teren wspiera funkcjonowanie budynku, a budynek funkcjonowanie terenu. To samo dotyczy osiedla, miasta, obszaru wiejskiego. Chodzi o to, by architekt krajobrazu mógł występować z koncepcjami integrowania różnych działań przestrzennych z krajobrazem, na różnych poziomach projektowania, od regionu do miejsca. Chodzi o zmianę pozycji architektury krajobrazu, która powinna pełnić ważną rolę integrującą. To jest właściwa droga jej rozwoju. Teoria kształtowania i ochrony krajobrazu wskazuje na potrzebę integrowania działań w sferze kształtowania krajobrazu w ścisłych związkach z systemami: mieszkalnictwa, transportu, infrastruktury technicznej, terenów wypoczynku i sportu, wytwórczym, handlu, edukacji i kultury, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, etc. Działania nad tworzeniem tych systemów powinny być harmonizowane z działaniami, których celem jest ochrona i kształtowanie krajobrazu. Istnieje wiele przykładów przemawiających za celowością harmonizowania działań dotyczących dwóch, trzech lub większej liczby projektowanych

wspólnie systemów. Uzyskany w ten sposób efekt synergii, rozpatrywany z pozycji działań związanych z kształtowaniem krajobrazu, polega przede wszystkim na oszczędnym wykorzystaniu miejsca (przestrzeni) oraz skutecznym wykorzystaniu zasobów i procesów naturalnych. Dążenie do oszczędnego wykorzystania przestrzeni miejskiej nie wymaga szerszej argumentacji. Na przykład, urządzenie dachów bagiennych, to harmonizowanie działań, których celem jest, z jednej strony - ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni, a z drugiej - obniżanie opłat środowiskowych. Tradycyjne dachy obiektów przemysłowych zastępowane są dachami bagiennymi, po pierwsze, po to, by spełnić warunek wymaganego udziału powierzchni biologicznie czynnych, a po drugie, po to, by wykorzystując technologię dachów bagiennych obniżyć opłaty środowiskowe za odprowadzanie ścieków. Jest to integrowanie działań z zakresu kształtowania krajobrazu z działaniami związanymi z systemem wytwórczym. Przykładem skutecznego wykorzystywania procesów naturalnych jest budowa niecek bioretencyjnych i sztucznych mokradeł, których technologie oparte są na naturalnych procesach geochemicznych. Niecki bioretencyjne i sztuczne mokradła mogą skutecznie wspomagać system sanitarny miasta. Tak realizowane działania z zakresu kształtowania krajobrazu są zespolone z systemem sanitarnym miasta. Innym przykładem jest urządzenie torowisk tramwajowych w formie trawiastych pasm. Jest to przykład łączenia działań związanych z kształtowaniem krajobrazu z działaniami dotyczącymi systemu transportowego. Powyższe rozważania i zależności powinny zostać uwzględnione w zmodyfikowanej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

W pierwszych słowach opisu przyjętej w ocenianej Jednostce koncepcji kształcenia jest mowa o *rozwijaniu umiejętności projektowania i kształtowania obiektów architektury krajobrazu*. Powinno być - projektowania i budowania (termin ten może być zastąpiony słowem *urządzanie*) obiektów architektury krajobrazu. Należy podkreślić, że kształtowanie krajobrazu dotyczy całości działania, na które składa się projekt i budowa, czyli realizacja zaprojektowanego obiektu.

Pogłębiając i uzasadniając merytorycznie wyrażoną powyżej opinię na temat koncepcji kształcenia i potrzebnego przeprofilowania problemowego oferty edukacyjnej kierunku, należy stwierdzić, że termin krajobraz (*landschaft*) jest terminem wieloznacznym², mającym swoje zastosowanie i odmienne rozumienie w wielu różnych dziedzinach nauki. Używany jest w architekturze krajobrazu, architekturze i urbanistyce, archeologii, geografii, biologii, ekologii, geochemii czy sztuce. Jest w związku z tym różnie definiowany i interpretowany. Zonneveld definiuje krajobraz jako przestrzenny i materialny wymiar rzeczywistości ziemskiej i definiuje jako: *"kompleksowy system składający się z form rzeźby i wód, roślinności i gleb, skał i atmosfery"*. Richling określa krajobraz jako: *"część epigeosfery, stanowiącą złożony przestrzeń geokompleks o swoistej strukturze i wewnętrznych powiązaniach"*. Według definicji Gordona: *"krajobraz stanowi heterogeniczny fragment terenu, złożony z powiązanych wzajemnie ekosystemów"*. Nie ma więc jednego pojęcia krajobrazu, a zwłaszcza rozumienia architektury krajobrazu.

Wydaje się, niejednokrotnie wbrew obiegowym opiniom, które chcą wpisać go w jeden wzorzec doktrynalnie „czysty”, że krajobraz natury i krajobraz kultury zawiera się w

² Po raz pierwszy termin krajobraz pojawia się w Biblii, w Księdze Psalmów. Użyto tam hebrajskiego słowa *noff* do opisu ówczesnej Jerozolimy.

architekturze krajobrazu łącznie, we wzajemnej relacji wartości, w ładzie i harmonii, ale z możliwym też różnym akcentowaniem obu jego komponentów. Pierwotypem pierwszego (natury) – jest ogród (rajski ogród), drugiego zaś (kultury) – gród, polis, miasto (Nowa Jerozolima). Te dwie rzeczywistości, w ich wzajemnych relacjach, składać się zdają na to, co zwykliśmy bowiem uważać za krajobraz. Etymologiczne odniesienie do obu składników, ukazujące ich wzajemne interakcje i zakotwiczenie w kulturze wydaje się być celowe. Nie tyle weryfikuje utrwaloną w nauce definicję krajobrazu, ile bardziej ustanawia typologiczny i aksjologiczny kontekst jej pojmowania, odczytania jej ideowego, genetycznego znaczenia. Ujawnić może też zarówno jego tradycję, utrwaloną w wielu dziełach zbudowanych przez człowieka, jak i bazę dla przyszłego ich zastosowania, w przyszłych dziełach budowanej przez niego nieustannie architektury krajobrazu.

Wydaje się, że przy dzisiejszym szumie informacyjnym, przy ciągłym rozluźnianiu precyzji terminologicznej i pomieszaniu rozumienia pojęć naukowych i potocznych, nadal nie będzie jednej, przekonującej definicji krajobrazu. To daje też i możliwości niedoktrynalnego stosowania rozumienia architektury krajobrazu i kształtowania jego problematyki praktycznej i badawczej indywidualnie, z większą orientacją na specyfikę regionalną, lokalną, wynikającą ze środowiska, na zapotrzebowanie którego, powołana jest ona by służyć edukacyjnie. Takie „otwarte”, niestandardowe rozumienie architektury krajobrazu, daje Wydziałowi szansę na ukształtowanie koncepcji kształcenia uwzględniającej jego specyfikę lokalną. Otwiera też drzwi dla potencjalnych nauczycieli i studentów. Jest szansą dobrego, „sopockiego”, kierunku studiów architektura krajobrazu. Ale to trzeba przeformować na nowo.

Podsumowując, w przyjętej i zaprezentowanej koncepcji kształcenia nie uporządkowano i niewystarczająco wyeksponowano nauczanie w zakresie: projektowania obiektów architektury krajobrazu oraz budowania obiektów architektury krajobrazu skupiając uwagę na przygotowaniu absolwenta do podejmowania działań w tak wyznaczonych kompetencjach. Są to moduły, w ramach których powinny być rozwijane podstawowe kompetencje zawodowe. Pozostałe moduły powinny pełnić funkcje wspomagające. W ocenie tej nie odniesiono się do oceny umiędzynarodowienia koncepcji kształcenia, ze względu na brak informacji dotyczących tego zakresu działań.

Kształcenie na kierunku architektura krajobrazu realizowane jest przez kadrę z dorobkiem naukowym, jedynie częściowo związanym z ocenianym kierunkiem studiów. Żaden z nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy, nie reprezentuje jednak dziedziny nauk rolniczych. Jedynie jedna osoba, zatrudniona na innych warunkach, reprezentuje tę dziedzinę prowadząc badania z zakresu ewolucji i antropogenicznych przekształceń gleb w krajobrazie młodoglacjalnym. Dorobek ten nie jest związany bezpośrednio z treściami kształcenia realizowanymi na ocenianym kierunku studiów i nie daje podstaw do prowadzenia zajęć z przedmiotu Szata roślinna- rośliny rekultywacyjne. W wykazie literatury do tego przedmiotu nie ma żadnej pozycji autorstwa prowadzącego przedmiot. Do zespołu osób reprezentujących dziedzinę nauk rolniczych zaliczyć można także dwie absolwentki studiów magisterskich na kierunku architektura krajobrazu, dla których SSW nie jest podstawowym miejscem pracy. Poza prowadzeniem zajęć dydaktycznych w SSW, osoby te zajmują się własną działalnością gospodarczą związaną z projektowaniem i obiektów architektury krajobrazu: parków, zieleni publicznej, ogrodów w osiedlach mieszkaniowych,

placów zabaw; prowadzą także nadzory nad wykonywanymi robotami z zakresu architektury krajobrazu. Działalność ta jest ściśle związana z nauczaniem na kierunku architektura krajobrazu.

Dziedzinę nauk technicznych, do której odniesiono efekty kształcenia, reprezentuje pięcioosobowy zespół nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy, oraz dwie osoby zatrudnione na innych warunkach. Spośród tych osób, sześć reprezentuje dyscyplinę architektura i urbanistyka, i jedna osoba specjalność geodezja rolna i wycena nieruchomości. Przedstawiciele architektury i urbanistyki prowadzą badania z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego, kształtowania krajobrazu, ochrony i rewaloryzacji zabytkowych założeń ogrodowych, sztuki ogrodowej, projektowania urbanistycznego, projektowania architektonicznego, a także prowadzą działalność projektową w zakresie: projektowania budynków o różnych funkcjach, wnętrz, obiektów małej architektury. Działalność badawcza i projektowa tej grupy nauczycieli jest różnorodna, w dużej części związana z problematyką urbanistyki i architektury, i częściowo, bezpośrednio, z problematyką architektury krajobrazu.

Dziedzinę sztuki reprezentuje czteroosobowy zespół nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy. Osoby te prowadzą działalność artystyczną (malarstwo, rysunek i rzeźba), projektową (projektowanie wnętrz, aranżacji przestrzeni, wystawiennictwo), badawczą i edukacyjną. Uzyskiwane przez ten zespół efekty prac twórczych są bezpośrednio wykorzystywane w tej części działań dydaktycznych Szkoły, których celem jest rozwijanie kompetencji oraz umiejętności architekta krajobrazu w dziedzinie sztuki.

Jedna osoba zatrudniona w SSW, jako podstawowym miejscu pracy, reprezentuje nauki ekonomiczne. Dwie osoby zatrudnione na innych warunkach reprezentują nauki o Ziemi, w zakresie geografii, i jedna osoba nauki przyrodnicze (botanika i ekologia roślin).

W opinii ZO PKA efekty kształcenia osiąga się m.in. poprzez przekazywanie wiedzy i doświadczeń oraz poprzez nauczanie umiejętności nabytych przez nauczających, w wyniku prowadzonych badań i działań zawodowych. W obsadzie kadrowej kierunku architektury krajobrazu występuje wyraźna dysproporcja pomiędzy silnie reprezentowanymi naukami technicznymi (7 osób) i sztukami plastycznymi (4 osoby), a słabo reprezentowanymi naukami rolniczymi (3 osoby, dla których SSW nie jest podstawowym miejscem pracy). Działalność zawodowa (głównie twórcza i popularyzatorska) zespołu reprezentującego sztuki plastyczne jest wyraźnie związana z celami kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Działalność badawcza i zawodowa zespołu reprezentującego nauki techniczne jest zróżnicowana i nie w pełni związana z kierunkiem architektury krajobrazu. W znacznej części jest ona połączona z nauczaniem na kierunku architektura i urbanistyka. W przypadku zespołu reprezentującego nauki rolnicze brakuje działań badawczych dotyczących problematyki architektury. W zespole tym pracują osoby prowadzące praktykę zawodową z zakresu architektury krajobrazu. Włączanie do prowadzenia zajęć dydaktycznych osób związanych z praktyką jest w pełni uzasadnione, i te działania kadrowe powinny być wzmocnione. Brakuje wyrazistego, kompleksowego połączenia prowadzonych w jednostce badań naukowych oraz podejmowanych działań zawodowych (praktyki) z

założoną koncepcję kształcenia. Z tego powodu nie jest możliwe zapewnienie studentom możliwości osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia określonych dla kierunku architektura krajobrazu.

Należy jednak podkreślić, że w strategii SSW na lata 2018-2025, ustalono:

- wspieranie rozwoju własnej kadry naukowej poprzez określenie priorytetowych problemów badawczych, wokół których koncentrować się będą badania naukowe;
- stworzenie systemu motywowania i wspierania pracowników w procesie ich rozwoju;
- wspieranie organizowania konferencji naukowych, sympozjów, wystaw itp.;
- podniesienie naukowego i redakcyjnego poziomu czasopisma Przestrzeń. Ekonomia. Społeczeństwo, w celu indeksowania go w międzynarodowych bazach naukowych.

W celu realizacji rozwoju własnej kadry naukowo-dydaktycznej zgodnie z przyjętą strategią podejmowane są następujące zadania w sferze badań:

- finansowanie udziału nauczycieli akademickich w konferencjach naukowych, pisanych publikacjach zwartych;
- przyznawanie przez Rektora stypendiów naukowych;
- przyznawanie przez Rektora ulg w pensum dydaktycznym dla osób przygotowujących rozprawy doktorskie i habilitacyjne.

Jednostka prowadzi współpracę z lokalnymi podmiotami gospodarczymi wykorzystując ją dla wzbogacania procesu kształcenia. Brakuje jednak aktywnej współpracy Jednostki z zagranicznymi podmiotami edukacyjnymi i gospodarczymi w zakresie prac rozwojowych lub naukowych, które mają wpływ na proces kształcenia.

1.3.

Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu o profilu praktycznym określono zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Senat SSW przyporządkował kierunek do trzech obszarów kształcenia, a w ich ramach wskazał dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się zdefiniowane efekty kształcenia dla studiów I stopnia z obszarów: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych i nauk o sztuce, tj.:

- obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (45% ECTS);
- obszar nauk technicznych (45% ECTS);
- obszar nauk o sztuce (10% ECTS).

Określono efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych absolwenta kierunku architektura krajobrazu.

Wyróżniono pięć grup przedmiotów:

1. Przedmioty zaliczone do obszaru nauk technicznych: 1) Ergonomia/ Niepełnosprawni w przestrzeni publicznej (brakuje karty przedmiotu) 2 ECTS, 2) Technologie informacyjne/ Bezpieczeństwo informacyjne organizacji (brakuje karty przedmiotu) 3 ECTS, 3) Rysunek architektoniczny 6 ECTS, 4) Podstawy dokumentacji projektowej 2 ECTS, 4) Komputerowe wspomaganie projektowania 7 ECTS, 5) Projektowanie komputerowe 7 ECTS, 6) Wizualizacja komputerowa 3 ECTS, 7) Podstawy geodezji i kartografii 3 ECTS, 8) Materiałoznawstwo 3

ECTS, 9) Budownictwo i instalacje budowlane 4 ECTS, 10) Rysunek budowlany/Rysunek techniczny 2 ECTS, 11) Wzornictwo obiektów małej architektury 4 ECTS, 12) Architektura urządzeń ogrodowych i rekreacyjnych / Akustyka w przestrzeni (brakuje karty przedmiotu) 8 ECTS, 13) Wprowadzenie do GIS 4 ECTS, 14) Architektoniczne projektowanie światła (brakuje karty przedmiotu) /Architektura zmysłów (brakuje karty przedmiotu) 4 ECTS. Łącznie 62 punkty ECTS

2. Przedmioty, które zdaniem ZO PKA powinny być zaliczone częściowo do obszaru nauk technicznych i częściowo do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, a które, w większości przypadków, w zapisach kart przedmiotów, zaliczono do nauk technicznych (Ten błąd wynika z niewłaściwego rozumienia tego co należy do przedmiotu projektowania krajobrazu. Przyjęto błędne założenie, że działania w sferze projektowania krajobrazu są przypisane, w tym przypadku, wyłącznie naukom technicznym.): 1) Organizacja procesu inwestycyjnego 2 ECTS, 2) Seminarium inżynierskie 17 ECTS, 3) Zasady i teoria projektowania krajobrazu 8 ECTS, 4) Projektowanie zintegrowane - ogród 5 ECTS, 5) Projektowanie zintegrowane - przestrzeń publiczna 3 ECTS, 6) Projektowanie zintegrowane - rewaloryzacja 8 ECTS, 7) Woda w mieście (brakuje karty przedmiotu, w zestawie kart przedmiotów jest przedmiot o nazwie Ogrody wodne) / Wycena zasobów środowiska 2 ECTS, 8) Kosztorysowanie budowlane 3 ECTS, 9) Praktyka zawodowa 12 ECTS. Łącznie 60 punktów ECTS.
3. Przedmioty zaliczone do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych: 1) Gleboznawstwo 3 ECTS, 2) Szata roślinna- rozmnażanie i pielęgnacja roślin 3 ECTS, 3) Szata roślinna- drzewa i krzewy 4 ECTS, 4) Szata roślinna- ozdobne rośliny zielne 4 ECTS, 5) Szata roślinna- rośliny rekultywacyjne 2 ECTS, 6) Szata roślinna- rośliny specjalnego zastosowania 3 ECTS, 7) Projektowanie zintegrowane - ochrona krajobrazu 3 ECTS, 8) Konserwacja i rewaloryzacja krajobrazu 4 ECTS, 9) Urządzanie i pielęgnowanie krajobrazu 7 ECTS, Zakładanie i pielęgnacja trawników (brak karty przedmiotu) 3 ECTS. Łącznie 36 punktów ECTS. W opinii ZO PKA porównanie liczby punktów ECTS uzyskanych za zrealizowane przedmioty zaliczone do dwóch obszarów nauk – nauk technicznych i nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych wskazuje na niewłaściwe proporcje. Według uchwały Senatu SSW, liczba pkt. ECTS uzyskanych za zrealizowane przedmioty zaliczone do dwóch ww. obszarów nauk powinna pozostawać w relacji 1 : 1. Sumując punkty ECTS przedmiotów wymienionych w pkt. A oraz w pkt. B [z wyłączeniem pozycji 1) i 9)] otrzymujemy łącznie 108 punktów ECTS (62 + 46), za zrealizowane przedmioty zaliczone, wg ich kart, do obszaru nauk technicznych. Stanowi to 75 % punktów ECTS uzyskanych za zrealizowanie przedmiotów zaliczonych do dwóch podstawowych obszarów nauk. Za zrealizowane przedmioty, zaliczone, wg ich kart, do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych student uzyskuje, jak to wykazano powyżej, 36 pkt. ECTS. Stanowi to 25 % punktów ECTS, uzyskanych za zrealizowanie przedmiotów zaliczonych do dwóch podstawowych

obszarów nauk. ZO PKA wskazuje, by każdy z przedmiotów wymienionych w pkt. B został zaliczony w połowie do obszaru nauk technicznych, i w połowie, do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Programy tych przedmiotów powinny w połowie zawierać treści pochodzące z nauk rolniczych (ogrodnictwa), i w połowie z nauk technicznych. Przyjmując powyższe wskazanie, i wprowadzając odpowiednie uzupełnienia w programach poszczególnych przedmiotów, będzie można podzielić przez 2 liczbę 60 punktów ECTS, uzyskanych za zrealizowanie przedmiotów wymienionych w pkt. B, i dodać je do każdej z grup przedmiotów zaliczonych do dwóch podstawowych obszarów nauk. Uzyskamy wówczas następujący wynik: przedmioty zaliczone do nauk technicznych - 92 pkt. ECTS, przedmioty zaliczone do nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych - 65 pkt. ECTS. Jak z powyższego wynika, nadal relacja pomiędzy dwiema podstawowymi grupami przedmiotów nie jest właściwa (przedmioty zaliczone do nauk technicznych stanowią 59 % pkt. ECTS, z dwóch podstawowych obszarów nauk; a przedmioty zaliczone do nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych 41 % pkt ECTS).

4. Przedmioty zaliczone do obszaru sztuki: 1) Rysunek studyjny 4 ECTS, 2) Rzeźba 2 ECTS, 3) Malarstwo- studium barwy i faktury 4 ECTS, 4) Fotografika 2 ECTS, 5) Opracowanie graficzne projektu 2 ECTS. Łącznie 14 punktów ECTS. Do wyżej wymienionych przedmiotów dołączono Historię sztuki 3 ECTS i Historię sztuki ogrodowej 5 ECTS. Na tej podstawie uzyskano 22 pkt. ECTS. Stanowi to 12 % punktów ECTS z realizacji przedmiotów z dwóch wskazanych powyżej obszarów nauk oraz sztuki.
5. Pozostałe przedmioty zaliczono, na podstawie zapisu w kartach przedmiotów oraz wg aktualnego podziału dziedzin naukowych, do: a) dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych: 1) Matematyka 5 ECTS, 2) Podstawy geometrii wykreślnej 3 ECTS, 3) Biologia roślin 5 ECTS, 4) Fizjografia 4 ECTS, 5) Podstawy ekologii 3 ECTS, 6) Ekologia krajobrazu 5 ECTS, 7) Zwierzęta i ich siedliska 1 ECTS; b) dziedziny nauk humanistycznych oraz dziedziny nauk społecznych: 1) Ochrona własności intelektualnej 1 ECTS, 2) Prawo budowlane 1 ECTS, 3) Historia sztuki 3 ECTS, 4) Historia sztuki ogrodowej 5 ECTS, 5) Komunikacja społeczna/ Socjologia 2 ECTS; 6) Język obcy 9 ECTS. Łącznie 47 punktów ECTS. Razem 219 punktów ECTS - według wymienionych powyżej pozycji 1 - 3, 5 i 6.

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że informacje dotyczące udziału treści kształcenia z obszaru nauk technicznych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, podane w Raporcie samooceny, są niezgodne ze stanem faktycznym. W opinii ZO PKA i wg przyjętych dla kierunku wymagań i ustaleń, relacje pomiędzy treściami nauczania z ww. obszarów nauk powinny pozostawać w stosunku 1:1. Z kart przedmiotów wynika, że treści pochodzące z nauk technicznych stanowią 75% punktów ECTS uzyskanych za zrealizowanie przedmiotów zaliczonych do dwóch podstawowych obszarów nauk, a treści pochodzące z nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, pozostałe 25%. Uzasadnione jest zaliczenie części przedmiotów, które podporządkowano naukom technicznym, do dwóch podstawowych obszarów nauk, jak to wykazano powyżej w pkt.

B, pod warunkiem, że w programach tych przedmiotów będą uwzględnione, w stopniu wystarczającym, treści dotyczące nauk rolniczych. Wówczas, przyjmując to założenie i obecną strukturę programu studiów, treści pochodzące z nauk technicznych będą stanowiły 59 % pkt. ECTS, z dwóch podstawowych obszarów nauk, a treści pochodzące z nauk rolniczych - 41 % pkt. ECTS. Relacje te są jednak nadal niezgodne z ustalonymi wymaganiami, które opisano powyżej. Przedmioty zaliczone do obszaru sztuki stanowią 12 % punktów ECTS z realizacji dwóch wskazanych powyżej obszarów nauk oraz sztuki, czyli o 2 % więcej w stosunku do przyjętych wymagań.

Po wprowadzeniu korekt, o których jest mowa powyżej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na uzupełnienie treści pochodzących z nauk przyrodniczych i rolniczych, spełniony zostanie warunek spójności efektów kształcenia ocenianego kierunku z efektami kształcenia dla obszarów kształcenia właściwych dla kierunku architektura krajobrazu.

Szczegółowe efekty kształcenia z zakresu nauk technicznych i sztuki, zawarte w kartach przedmiotów sformułowano prawidłowo. Występują jednak liczne powtórzenia, które należy wyeliminować. Sformułowane efekty kształcenia z zakresu nauk przyrodniczych i rolniczych nie dają wystarczających podstaw do zdobywania przez studentów umiejętności praktycznych, właściwych dla zakresu działalności w zawodzie architekta krajobrazu. W opisie efektów kształcenia pominięto wiedzę z zakresu uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych w kształtowaniu krajobrazu.

Jedyny sygnałny zapis dotyczący tej problematyki znajdujemy w karcie przedmiotu *Ekologia krajobrazu*, cytat: *Student identyfikuje i charakteryzuje biotyczne i abiotyczne komponenty środowiska przyrodniczego*. Jest to zbyt mało, biorąc pod uwagę znaczenie i aktualność tych uwarunkowań we wszelkich działaniach dotyczących gospodarowania przestrzenią. Zaskakujące jest, że w karcie przedmiotu *Fizjografia* w ogóle nie wymieniono pojęć z zakresu klimatologii i hydrologii, a jedynie z zakresu geomorfologii i mineralogii. Zagadnienia dotyczące uwarunkowań hydrologicznych znajdujemy w opisie efektów kształcenia w ramach przedmiotu *Ogrody wodne*. Zamieszczono kartę tego przedmiotu, ale nie jest on wymieniony w programie studiów. Nie sformułowano w sposób kompletny efektów kształcenia z zakresu uprawy gleby, a jest to jeden z czynników podstawowych, decydujących o powodzeniu każdego przedsięwzięcia z zakresu architektury krajobrazu. Konieczne jest szczegółowe zweryfikowanie wszystkich ustaleń dotyczących efektów kształcenia, np. w przypadku przedmiotu *Zwierzęta i ich siedliska* w opisie efektów kształcenia, a w tym, w opisie umiejętności studenta czytamy: *student wnioskuje: na podstawie określonych warunków siedliska... jak będzie zmieniać się długość uszu, ogona, kończyn lisa w zależności od temperatury otoczenia*. Przykład ten, a także wspomniane powyżej luki i powtórzenia, świadczą o potrzebie kontroli nad realizowanymi efektami kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia na kierunku architektura krajobrazu, prowadzonych na Wydziale Architektury SSW, oparta jest na właściwych założeniach, ale efekty kształcenia nie zostały w pełni prawidłowo sformułowane.

Mocną stroną jest realizacja koncepcji i procesu kształcenia na kierunku architektura krajobrazu w koordynacji z kształceniem na kierunkach: architektura i urbanistyka oraz architektura wnętrz, przy udziale, w większości, tej samej kadry dydaktycznej.

Słabą stroną jest kształcenie na kierunku architektura krajobrazu w oparciu o kadre z dorobkiem jedynie częściowo związanym z ocenianym kierunkiem studiów. Słabo reprezentowana jest dziedzina nauk rolniczych. Problematyka badań naukowych i podejmowanych zadań zawodowych, prowadzonych przez kadre ocenianego kierunku, nie jest w pełni związana z kierunkiem kształcenia architektów krajobrazu.

Słabą stroną jest brak współpracy Jednostki z zagranicznymi podmiotami edukacyjnymi i gospodarczymi w zakresie prac rozwojowych i naukowych mających wpływ na proces kształcenia.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. w koncepcji kształcenia uporządkowanie i wzmocnienie elementów związanych z nauczaniem w zakresie projektowania obiektów architektury krajobrazu oraz budowania obiektów architektury krajobrazu, w celu umożliwienia studentom zdobycia podstawowych kompetencji zawodowych niezbędnych w pracy architekta krajobrazu w planach rozwoju koncepcji kształcenia uwzględnienie nowych tendencji i kierunków w dziedzinach, z których wywodzi się kierunek architektura krajobrazu i do których odnoszą się efekty kształcenia;
2. wyeliminowanie z opisu koncepcji kształcenia tych działań, które nie mają potwierdzenia w realizowanym programie studiów;
3. uporządkowanie terminologii w opisie koncepcji kształcenia;
4. zwiększenie nacisku na umiędzynarodowienie koncepcji kształcenia;
5. dokonanie analizy i porównania zgodności założonej koncepcji kształcenia ze strukturą programu studiów oraz treściami poszczególnych przedmiotów w celu umożliwienia studentom zdobycia efektów kształcenia pozwalających na wykonywanie zadań w zakresie architektury krajobrazu;
6. zwiększenie udziału osób reprezentujących nauki rolnicze (dyscyplinę - ogrodnictwo) w kreowaniu i realizacji koncepcji kształcenia;
7. prawidłowe sformułowanie efektów kształcenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Studia I st. na kierunku architektura krajobrazu trwają 7 semestrów (210 ECTS). Zajęcia odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń (projektowych, terenowych i laboratoryjnych) oraz seminariów. Program studiów obejmuje zajęcia tylko częściowo połączone z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracą zawodową kadry dydaktycznej, co zostało omówione w analizie Kryterium 1.2. Plan studiów I st. (stacjonarne i niestacjonarne) uwzględnia następujące grupy przedmiotów: ogólnouczeniowe 17 ECTS, podstawowe 20 ECTS i kierunkowe 173 ECTS, w tym praktyki studenckie 12 ECTS.

Stwierdzono, że w ramach licznych przedmiotów przyjęte metody uczenia wymagają korekty. Na przykład, w ramach przedmiotu *Projektowanie zintegrowane – ogród*, brakuje ustalenia wymagań dotyczących uwarunkowań określających sąsiedztwo ogrodu; brakuje informacji o rzeźbie terenu, warunkach glebowych, warunkach wodnych, etc. Nazwa przedmiotu zaczyna się od słów "projektowanie zintegrowane" podczas, gdy nie wiadomo co jest przedmiotem integrowania. Nie ustalono wymagań dotyczących uwzględnienia przekrojów terenu, tytułów poszczególnych rysunków i ich objaśnień. Jak wspomniano, celem zintegrowanego projektowania krajobrazu powinno być, poza oczywistym integrowaniem wiedzy przyrodniczej, kulturowej i technicznej, przekazanie Studentom wiedzy i wyrobienie umiejętności integrowania działań z zakresu projektowania krajobrazu z innymi, szeroko rozumianymi działaniami związanymi z gospodarowaniem przestrzenią. W przypadku studiów I st. - w skali miejsca.

W programie kształcenia nie wyodrębniono modułu dotyczącego budowania obiektów architektury krajobrazu. Przedmiotami, których treści odnoszą się do budowania obiektów architektury krajobrazu, są: *Szata roślinna – rozmnażanie i pielęgnacja* 3 ECTS, *Urządzanie i pielęgnowanie krajobrazu* 7 ECTS, *Zakładanie i pielęgnacja trawników* (brak karty przedmiotu) 3 ECTS (zaliczono je do Modułu III: Przedmioty specjalistyczne) i *Praktyka zawodowa – etap I* 6 ECTS. Przedmioty te, odpowiednio wzmocnione innymi treściami, z zakresu budowania obiektów architektury krajobrazu, powinny być włączone do modułu o nazwie *Budowanie (urządzanie) obiektów architektury krajobrazu*. Uzasadnione jest, dla zapewnienia absolwentom tego kierunku studiów kompletnych kompetencji zawodowych, rozwinięcie w programie problematyki budowania obiektów architektury krajobrazu. Ma ona znaczenie nie tylko dla uzyskania odpowiedniego poziomu kompetencji dotyczących realizacji obiektów architektury krajobrazu, zwłaszcza dla absolwentów studiów o profilu praktycznym, ale także jest ważna dla właściwego poziomu kompetencji w zakresie projektowania. Nauczanie projektowania obiektów architektury krajobrazu nie może być realizowane właściwie bez oparcia o wiedzę z zakresu budowania obiektów architektury krajobrazu. *Projektowanie i Budowanie* to moduły, w ramach których powinny być rozwijane podstawowe kompetencje zawodowe. Pozostałe moduły powinny pełnić funkcje wspomagające.

Nazwy modułów: I Techniki graficzne i prezentacyjne; II Techniki cyfrowe w projektowaniu; IV Ekotechnologie, materiały i instalacje, i przyporządkowane im przedmioty oraz ich treści są właściwe. Nie jest jednak uzasadnione wyodrębnienie modułu VII Ekologia krajobrazu, w ramach którego realizowany jest przedmiot o tej samej nazwie, co jest niezgodne z zasadą porządkowania zbiorów. Przedmiot *Ekologia krajobrazu* stanowi jedną z istotnych podstaw architektury krajobrazu, i, podobnie jak inne przedmioty tej rangi, powinien być

włączony do modułu III Przedmioty specjalistyczne. Przedmioty wymienione w module IX Przedmioty kierunkowe pozostałe (pozostałe - czyli mniej istotne, nieokreślone ?). Słowo pozostałe nie niesie w sobie konkretnych treści.

Wymienione poniżej przedmioty, zaliczone do modułu IX, powinny być przyporządkowane grupom przedmiotów i modułom o konkretnych nazwach, i tak:

- *Zwierzęta i ich siedliska* 1 ECTS oraz *Historia sztuki ogrodowej* 5 ECTS powinny być przyporządkowane do grupy B Przedmioty podstawowe;
- *Kosztorysowanie budowlane* 3 ECTS, *Woda w mieście* 2 ECTS oraz *Praktyka zawodowa- etap II* 6 ECTS powinny być przyporządkowane do modułu Projektowanie obiektów architektury krajobrazu;
- *Praktyka zawodowa- etap I* 6 ECTS powinna być przyporządkowana nieistniejącemu, ale wskazanemu do utworzenia modułowi Budowanie obiektów architektury krajobrazu.

Zalecane powyżej uporządkowanie modułów będzie dobrze służyło integrowaniu programu kształcenia. Istotne jest zwłaszcza, że względu na przyjęty profil kształcenia, włączenie praktyk do dwóch podstawowych modułów.

Nazwa modułu VI *Projektowanie wewnątrz krajobrazowych* jest niewłaściwa. Przestrzeń to powierzchnie, linie i punkty. Wnętrza to powierzchnie, a obiekty architektury krajobrazu to nie tylko powierzchnie, ale także linie, np. park linearny *Emerald Necklace*, i wiele innych obiektów architektury krajobrazu o podobnych funkcjach i formie. Taka nazwa przedmiotu może wskazywać także, że jego treści dotyczą jedynie kompozycji formalnej, z pominięciem np. problematyki funkcjonowania przyrodniczego obiektów architektury krajobrazu, a więc ich istoty.

Treści przekazywane w ramach programu przedmiotów kierunkowych dotyczą głównie zagadnień związanych z projektowaniem obiektów architektury krajobrazu. Realizacja programów tych przedmiotów wymaga licznych korekt. Konieczne jest zintegrowanie treści wykładów i ćwiczeń w grupie przedmiotów projektowych, zgodnie z zaakcentowanym w koncepcji kształcenia postulatem integrowania. W programach tych przedmiotów występują liczne powtórzenia. Np. w programie przedmiotu *Projektowanie zintegrowane: ochrona krajobrazu*, w semestrze siódmym, studenci w ramach ćwiczeń uczą się *kształtowania systemu terenów publicznych/zielonych; poszukiwania źródeł informacji i identyfikacji metod zdobywania informacji i materiałów wykorzystywanych w projektowaniu; wykorzystywania małej architektury do podnoszenia jakości przestrzeni*. Należy stwierdzić, że Studenci uczą się zatem powtórnie tego czego nauczyci się wcześniej w ramach innych przedmiotów. W programie przedmiotu *Konserwacja i rewaloryzacja krajobrazu*, przyporządkowanego modułowi *Ekologia krajobrazu* – nie jest jasne, dlaczego tak (semestr 7), *celem jest przyswojenie zasad i metod konserwacji i rewaloryzacji zabytkowych założeń ogrodowych*, które studenci poznali wcześniej w ramach przedmiotu *Projektowanie zintegrowane-rewaloryzacja*. Właściwe byłoby połączenie programów tych przedmiotów pod wspólną nazwą *Konserwacja i rewaloryzacja zabytkowych założeń ogrodowych*, i skoncentrowanie uwagi na problematyce konserwacji i rewaloryzacji obiektów (terenów – zgodnie z przyjętymi założeniami kształcenia na I st. studiów), a nie obszarów.

Treści wykładów z przedmiotu *Podstawy dokumentacji projektowej* (realizowanego na 7 semestrze studiów) dotyczą definiowania czym jest projekt, czym jest koncepcja, czym jest

proces tworzenia i projektowania, modelowania - tworzenia makiet; a więc zagadnień, które są/powinny być omówione już na 1 semestrze studiów.

Programy przedmiotów, w ramach których przekazywana jest wiedza nt. przyrodniczych podstaw projektowania i budowania obiektów architektury krajobrazu wymagają gruntownych korekt, których celem powinno być połączenie ich programów z programami przedmiotów kierunkowych. Np. w programie przedmiotu *Fizjografia* dominuje problematyka z zakresu geomorfologii i geologii (studenci uczą się m.in. obliczania kubatury mas skalnych).

Dla obranego profilu studiów praktycznych istotny jest udział w programie przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne. Do tej grupy przedmiotów zaliczono:

1) *Rysunek architektoniczny* 6 ECTS, 2) *Podstawy dokumentacji projektowej* 2 ECTS, 3) *Komputerowe wspomaganie projektowania* 7 ECTS, 4) *Projektowanie komputerowe* 7 ECTS, 5) *Wizualizacja komputerowa* 3 ECTS, 6) *Podstawy geodezji i kartografii* 3 ECTS, 7) *Materiałoznawstwo* 3 ECTS, 8) *Budownictwo i instalacje budowlane* 4 ECTS, 9) *Rysunek budowlany / Rysunek techniczny* 2 ECTS, 10) *Wzornictwo obiektów małej architektury* 4 ECTS, 11) *Architektura urządzeń ogrodowych i rekreacyjnych* 8 ECTS, 12) *Wprowadzenie do GIS* 4 ECTS, 13) *Organizacja procesu inwestycyjnego* 2 ECTS, 14) *Seminarium inżynierskie* 17 ECTS, 15) *Zasady i teoria projektowania krajobrazu* 8 ECTS, 16) *Projektowanie zintegrowane - ogród* 5 ECTS, 17) *Projektowanie zintegrowane - przestrzeń publiczna* 3 ECTS, 18) *Projektowanie zintegrowane - rewaloryzacja* 8 ECTS, 19) *Ogrody wodne* 2 ECTS, 20) *Kosztorysowanie budowlane* 3 ECTS, 21) *Praktyka zawodowa* 12 ECTS, 22) *Szata roślinna- rozmnażanie i pielęgnacja roślin* 3 ECTS, 23) *Szata roślinna- drzewa i krzewy* 4 ECTS, 24) *Szata roślinna- ozdobne rośliny zielne* 4 ECTS, 25) *Szata roślinna- rośliny rekultywacyjne* 2 ECTS, 26) *Szata roślinna- rośliny specjalnego zastosowania* 3 ECTS, 27) *Projektowanie zintegrowane - ochrona krajobrazu* 3 ECTS, 28) *Konserwacja i rewaloryzacja krajobrazu* 4 ECTS, 29) *Urządzanie i pielęgnowanie krajobrazu* 7 ECTS. Łącznie 133 punkty ECTS.

Suma punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami dla studiów o profilu praktycznym, bo ponad połowa programu studiów, określonego w punktach ECTS, obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje. Zajęcia te są prowadzone w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych oraz w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej architekta krajobrazu.

Ważnym warunkiem do spełnienia jest możliwość wyboru przedmiotów poszerzających kompetencje zawodowe, zgodnie z zainteresowaniami studenta. W programie studiów przedmiotami do wyboru są wymienione zamiennie następujące przedmioty: 1) *Komunikacja społeczna / Socjologia* 2 ECTS; 2) *Technologie informacyjne / Bezpieczeństwo informacyjne organizacji* (brakuje karty przedmiotu) 3 ECTS ; 3) *Ergonomia / Niepełnosprawni w przestrzeni publicznej* (brakuje karty przedmiotu) 2 ECTS; 4) *Opracowanie graficzne projektu/ Podstawy dokumentacji projektowej*; 5) *Rysunek budowlany / Rysunek techniczny*; 6) *Architektura urządzeń ogrodowych i rekreacyjnych/ Akustyka w przestrzeni* (brakuje karty przedmiotu); 7) *Architektoniczne projektowanie światła / Architektura zmysłów* (brakuje karty przedmiotu); 8) *Woda w mieście* (w zestawie kart przedmiotów jest przedmiot o nazwie *Ogrody wodne / Wycena zasobów środowiska*).

Pozostałe przedmioty, wg zapisów w ich kartach, są obowiązuje (obligatoryjne), a więc nie są to przedmioty do wyboru. Do tej grupy przedmiotów zaliczono także *Studenckie praktyki zawodowe* oraz *Seminarium inżynierskie*, które mają ścisły i obowiązujący program. Ponad wszelką wątpliwość nie można ich nie zrealizować, zastępując innymi przedmiotami. Jedynie przedmioty wymienione zamiennie w pozycjach 1) - 2 pkt. ECTS i 8) - 2 pkt. ECTS, spełniają warunki przedmiotów do wyboru. Właściwymi przedmiotami zaliczonymi do przedmiotów do wyboru są także *Technologie informacyjne* - 3 pkt. ECTS; *Ergonomia* - 2 pkt. ECTS i *Architektura urządzeń ogrodowych i rekreacyjnych* - 3 pkt. ECTS. Należy połączyć ze sobą programy przedmiotów wymienionych zamiennie w pozycji 5), dołączając do nich program przedmiotu *Opracowanie graficzne projektu*, wymienionego w poz. 4), ze względu na powtarzające się treści tych przedmiotów oraz w celu całościowego opracowania programu rysunku stosowanego w architekturze krajobrazu (sugerowana nazwa przedmiotu - *Rysunek stosowany w architekturze krajobrazu*). Tak opracowany program powinien być realizowany przez wszystkich studentów. Przedmiot *Podstawy dokumentacji projektowej*, wymieniony zamiennie w pozycji 4), powinien być przedmiotem obowiązkowym, a nie do wyboru, bo stanowi on jedną z podstaw warsztatu zawodowego architekta krajobrazu.

W ocenie ZO PKA język obcy może być zaliczony do grupy przedmiotów do wyboru tylko wówczas, gdy w programie studiów uwzględnia się co najmniej dwa programy tego samego języka obcego, na tym samym poziomie zaawansowania, w ramach realizacji których student uzyskuje różne efekty kształcenia. Np. jeżeli jeden z programów jest lektorem standardowym, a drugi lektorem języka zawodowego (specjalistycznego), ukierunkowanym na językowe kompetencje zawodowe. Język obcy realizowany na ocenianym kierunku nie spełnia tego wymogu, a zatem nie może być wliczony do grupy przedmiotów do wyboru.

Jak wynika z powyższej analizy i oceny, siedem przedmiotów można zaliczyć do grupy przedmiotów do wyboru. Dają one łącznie liczbę 12 pkt. ECTS, w relacji do 210 pkt. ECTS całego programu studiów. Stanowi to 5,7 % całego programu studiów, wobec wymaganych 30 %. Należy dodać, że studenci II i III roku, z którymi spotkał się ZO PKA, byli zaskoczeni tym, że mogliby wybierać dodatkowe przedmioty odpowiadające ich naukowym zainteresowaniom. Takiego wyboru bowiem nie mają.

Program studiów zawiera zajęcia z obszaru nauk humanistycznych i społecznych w łącznym wymiarze 6 ECTS i spełnia wymogi prawa w tym zakresie.

Studenci realizują 12. tygodniowe praktyki zawodowe w dwóch etapach. Wskazano jednak na sytuację, w której informacja dotycząca terminu oraz warunków realizacji praktyk nie została im przedstawiona w sposób przystępny. Wybór miejsca praktyk dokonywany jest przez studenta. W przypadku, gdy podejmowana praca zawodowa pokrywa się z zakresem kierunku, praktyki są uznawane na jej podstawie. Studenci przed wyborem praktyk uzupełniają kwestionariusz dotyczący miejsca ich realizacji w celu weryfikacji miejsc praktyk. Podczas spotkania z ZO PKA, wskazano iż Wydział nie prowadzi weryfikacji miejsc przyjmujących praktyki, co powoduje poczucie niepewności studentów w trakcie ich podejmowania oraz dalszej realizacji (brak potwierdzenia miejsca realizacji praktyki). Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie wypełnionej karty praktyk dostarczonej do dziekanatu. Studenci mają

poczucie, że nie istnieją jasne kryteria według których praktyki są zaliczane. Studenci mogą znaleźć informacje na temat przebiegu praktyki w systemie informatycznym, jednak wskazano na potrzebę organizacji dodatkowego spotkania ze studentami w celu wyjaśnienia wątpliwości, które pojawiają się w trakcie roku akademickiego. Ze względu na profil praktyczny studiów istotną kwestią jest usystematyzowanie procedur realizacji praktyk studenckich, poprawa jakości informacji na ich temat oraz rzeczywista weryfikacja miejsc w których się one odbywają. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię dotyczącą konieczności zorganizowania kompleksowego procesu informowania, organizacji oraz uznawania praktyk studenckich. Osoby te wskazują na praktyki jako jedną z integralnych części programu studiów, która jest bardzo istotna ze względu na praktyczny charakter kierunku, ale wymaga dopracowania w licznych kwestiach ich organizacji.

Analiza wybranych elementów programów kształcenia potwierdza wykorzystywanie w treściach kształcenia dorobku naukowego kadry oraz doświadczeń projektowo-twórczych i praktycznych, osiągniętych przez nauczycieli w działalności zawodowej poza Uczelnią. Analogiczne związki są zauważalne w profilowaniu problematyki prac semestralnych oraz podejmowanych tematów projektów dyplomowych inżynierskich, choć one nie są do końca jednoznaczne.

Podsumowując, realizacja programów przedmiotów kierunkowych oraz przedmiotów z zakresu przyrodniczych podstaw architektury krajobrazu wymaga licznych korekt. Oferta przedmiotów do wyboru w programie studiów jest niewystarczająca, a zatem konstrukcja programu kształcenia nie spełnia wszystkich wymogów prawa. Dla wielu przedmiotów nie opracowano kart (sylabusów), które przedstawiałyby realizowane cele i treści kształcenia oraz zakładane efekty kształcenia, co uniemożliwia przedstawienie kompletnej oceny programu studiów.

2.2.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte są w sylabusach przedmiotów. Są one prawidłowe i czytelne. Przyjęte jednak indywidualnie, przez poszczególnych nauczycieli akademickich, zasady osiągania efektów kształcenia budzą, w niektórych przypadkach, zastrzeżenia, co stwierdzono na podstawie przeglądu prac etapowych i prac dyplomowych. Niektóre oceny wystawiane są na wyrost, nieadekwatnie do uzyskanych wyników.

W efekcie K1_AK_W2 zadeklarowano, że student / dyplomant umie odwzorować i przekształcać przestrzeń. Komisja programowa dla kierunku architektura krajobrazu, w roku akademickim 2017/2018, przedstawiła następującą opinię: „Studenci, po odbyciu praktyk zgłaszali problem braku wiedzy z zakresu zasad odwzorowań inżynierskich (rzutów) przestrzeni trójwymiarowej na płaszczyznę i odtwarzania obiektu na podstawie rzutu, braku znajomości form geometrycznych (powierzchni, obiektów) mających zastosowania w projektowaniu budowlano - architektonicznym oraz kształtowaniu tzw. wyobraźni przestrzennej oraz braku umiejętności rozwiązywania typowych problemów inżynierskich z zakresu projektowania geometrycznego przekryć budowlanych i robót ziemnych.” ZO PKA stwierdza rzeczywiste braki dotyczące wiedzy i umiejętności studentów w zakresie odwzorowywania przestrzeni.

W efekcie K1_AK_W6 zadeklarowano, że student / dyplomant ma podstawową wiedzę z rysunku, rzeźby, fotografii i technik plastycznych. W wielu pracach przejściowych i dyplomach rysunki studentów/dyplomantów wykonane są w sposób niewystarczający, co świadczy o braku osiągnięcia przez studentów tego efektu kształcenia.

W efekcie K1_AK_W7 napisano, że student / dyplomant rozumie związki między cechami elementów środowiska przyrodniczego, procesami przyrodniczymi, a formami użytkowania ziemi, który osiągnąć jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk rolniczych (fizjografia). Ten warunek nie jest spełniony, a w programie przedmiotu *Fizjografia*, który błędnie zaliczono do obszaru nauk rolniczych, nie ma treści dotyczących związków między cechami elementów środowiska przyrodniczego, procesami przyrodniczymi, a formami użytkowania ziemi.

W efekcie K1_AK_W9 napisano, że student / dyplomant rozumie relacje między siedliskiem, rośliną, zbiorowiskami roślinnymi i zwierzętami), który osiągnąć jest na przedmiotach przypisanych do dziedziny nauk rolniczych (wszystkie przedmioty dotyczące szaty roślinnej). Wiedza na ten temat mieści się przede wszystkim w obszarze nauk przyrodniczych (wg dawnego podziału). Udział treści dotyczących przyrodniczych podstaw architektury krajobrazu w programie dla kierunku architektury krajobrazu nie jest wystarczający, o czym świadczą błędy popełniane w pracach dyplomowych.

W efekcie K1_AK_W13 zadeklarowano, że student / dyplomant rozumie relacje między potrzebami użytkowników i cechami miejsca, a formą zagospodarowania terenu, stosując podejście metodyczne w rozwiązywaniu zadania projektowego, który osiągnąć jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk technicznych oraz obszaru nauk rolniczych (rysunek budowlany, ergonomia/niepełnosprawni w przestrzeni publicznej, architektoniczne projektowanie światła/architektura zmysłów, architektura urządzeń ogrodowych i rekreacyjnych, wzornictwo obiektów małej architekt., prawo budowlane, zasady projektowania krajobrazu, seminarium inżynierskie, praktyka zawodowa. Powyższe efekty kształcenia zostały źle sformułowane, bo pominięto podstawy przyrodnicze. To głównie warunki przyrodnicze określają cechy miejsca. Należy stwierdzić, że uwarunkowania przyrodnicze są w pracach dyplomowych charakteryzowane w sposób niekompletny, najczęściej tylko formalny i nieadekwatny do skali projektowanego obiektu, bez przełożenia przedstawianych informacji na decyzję projektową. Brakuje w pracach dyplomowych tak elementarnych informacji, jak rzeźba terenu, uwarunkowania siedliskowe, nasłonecznienie terenu.

W efekcie K1_AK_W15 napisano, że student / dyplomant zna metody urządzania i pielęgnowania obiektów architektury krajobrazu, który osiągnąć jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk rolniczych (urządzanie i pielęgnowanie krajobrazu, konserwacja i rewaloryzacja krajobrazu, zakładanie i pielęgnacja trawników). Efekt ten prowadzi również do uzyskania kompetencji inżynierskich (InżP_W04). Opinię ZO PKA dotyczącą niewystarczającego udziału treści kształcenia z zakresu budowania obiektów architektury krajobrazu przedstawiono w Kryterium 1. Należy także zwrócić uwagę, że w problematyce urządzania / budowania obiektów architektury krajobrazu powinno się uwzględnić także elementy techniczne.

W efekcie K1_AK_U6 napisano, że student/ dyplomant analizuje przestrzeń i przekazuje informację o krajobrazie z wykorzystaniem rysunku, rzeźby, fotografii i technik

plastycznych, który osiągany jest na przedmiotach przypisanych do obszaru sztuki (rysunek studyjny, rzeźba, malarstwo - studium barwy i faktury, fotografika, opracowanie graficzne projektu). Nie uwzględniono tu istotnego narzędzia formalnego stosowanego w architekturze krajobrazu, którym jest metoda deskryptywna, często niestety niedoceniana w kształceniu architektów krajobrazu.

W efekcie K1_AK_U7 napisano, że student/ dyplomant podejmuje decyzje dotyczące różnych form zagospodarowania terenu z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, który osiągany jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk technicznych oraz obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (fizjografia). Efekt ten prowadzi również do uzyskania kompetencji inżynierskich (InżP_U06, InżP_U07, InżP_U12). Ponownie, nie uwzględniono istotnego narzędzia formalnego stosowanego w architekturze krajobrazu, jakim jest metoda deskryptywna.

W efekcie K1_AK_U9 napisano, że student / dyplomant proponuje zastosowanie roślin w kształtowaniu krajobrazu, który osiągany jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk rolniczych (wszystkie przedmioty dotyczące szaty roślinnej). Wiedza studentów/ dyplomantów dotycząca zastosowania roślin w kształtowaniu krajobrazu jest ograniczona. Szczegółowe uwagi i przykłady przedstawiono w ocenie Kryterium 2., pkt. 2.2. Raportu oraz w załącznikach.

W efekcie - K1_AK_U14 napisano, że student / dyplomant wykonuje projekty obiektów architektury krajobrazu różnych typów wraz z przygotowywaniem dokumentacji projektowej zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami formalnymi, efekt osiągany jest na przedmiotach przypisanych do obszaru nauk technicznych oraz obszaru nauk rolniczych (projektowanie zintegrowane – mały ogród, projektowanie zintegrowane- przestrzeń publiczna, projektowanie zintegrowane- rewaloryzacja, ekologia krajobrazu, projektowanie zintegrowane - ochrona krajobrazu, seminarium inżynierskie, praktyka zawodowa). Efekt ten prowadzi również do uzyskania kompetencji inżynierskich (InżP_U02, InżP_U03, InżP_U06, InżP_U07, InżP_U08). Efekty kształcenia ujawniają się w projektach przejściowych i dyplomach. Np. oceniany był m.in. projekt obiektu architektury krajobrazu, który dotyczy jedynie kompozycji brył i płaszczyzn, tekstury oraz koloru. W projekcie przedstawiono źródło inspiracji, którym był inny projekt i jego realizacja, (do opracowywanego projektu przeniesiono zastosowane tam rozwiązania), jest to błędne rozumienie roli i znaczenia inspiracji w projektowaniu krajobrazu. W przypadku omawianego projektu jest to naśladowanie, a nie inspiracja. Ponadto, w pracy nie wykazano się wystarczającymi umiejętnościami warsztatowymi: 1) rysunki wykonane są od krawędzi do krawędzi arkusza papieru, bez marginesów; 2) rysunki odręczne są na poziomie nieudolnionego rysunkowo ucznia początkowych klas szkoły podstawowej.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia budzi zastrzeżenia, a powyższe przykłady są dowodem na to, że efekty kształcenia nie zostają osiągnięte.

Jednocześnie, ZO PKA zwraca uwagę na to, że w ramach wybranych przedmiotów, np. *Projektowanie zintegrowane – rewaloryzacja*, sposoby prowadzenia projektów są wzorowe, a osiąganie zakładanych efektów kształcenia - skuteczne.

Studenci / dyplomanci kierunku architektury krajobrazu SSW nie mają i nie zdobywają żadnych doświadczeń związanych z przygotowywaniem dokumentacji projektowej, zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami formalnymi. Żaden z przedstawionych ZO PKA projektów

przejściowych oraz dyplomowych, realizowanych w ramach tzw. *Projektowania zintegrowanego* nie miał cech projektu budowlanego, ani projektu wykonawczego. Wszystkie oceniane prace dyplomowe są projektami koncepcyjnymi, a nie projektami budowlanymi i wykonawczymi. Wskazane jest takie dobieranie projektowanych obiektów, by było możliwe, w ramach dyplomu, przedstawienie w nim trzech faz procesu projektowania: koncepcji, projektu budowlanego i wybranych projektów wykonawczych (z obligatoryjnym uwzględnieniem projektu robót ziemnych oraz projektu szaty roślinnej). Wskazane jest także, by, w ramach projektów dyplomowych, studenci opracowywali kosztorysy budowlane, w celu eliminowania projektów nierealnych z punktu widzenia uwarunkowań ekonomicznych, a zarazem środowiskowych (przykład z pracy dyplomowej: Projekt rabaty bylinowej o długości ponad 500 m i szerokości około 3 m, na obszarze wiejskim).

Tematy prac przejściowych i prac dyplomowych odpowiadają przyjętej koncepcji kształcenia, ale nie wszystkie sformułowanym dla kierunku efektem kształcenia. W przeważającej części prac dyplomowych, widoczny jest wyraźnie słaby poziom wiedzy z zakresu przyrodniczych podstaw architektury krajobrazu; np. Dyplomantka pisze: „*Miejsce to ...ma najlepszy odczyn glebowy, dzięki czemu rośliny mają zapewnione najlepsze warunki rozwoju.*” Jest to, w tej pracy, jedyna informacja dotycząca uwarunkowań glebowych (siedliskowych).” Nie wiadomo - jaki to odczyn?; jak został określony?; dlaczego jest najlepszy?; jaki typ gleby występuje na tym terenie? Dyplomanci nie określają jakie są cechy rzeźby terenu, jaki jest: typ gleby, poziom wód podziemnych, jakie są warunki nasłonecznienia terenu. W swoich projektach nie ustalają również spadków terenu, nie określają zasad gospodarowania wodami opadowymi. Są to projekty rysowane na kartce papieru, pod którą nic nie ma. Słabe są umiejętności projektowania szaty roślinnej. W wielu pracach projekty szaty roślinnej ograniczone są tylko do sporządzenia tabelarycznych zestawień projektowanych roślin, bez rysunkowego wskazania struktury projektowanej szaty roślinnej. Często zestawiane są ze sobą, do posadzenia w miejscu o określonych warunkach siedliskowych (przy czym warunków tych się nie określa) rośliny o skrajnie różnych wymaganiach siedliskowych. Są projekty dyplomowe, w których nie uwzględnia się realiów, np. autor pracy dyplomowej pisze: *Projekt przewiduje nowe atrakcyjne nasadzenia w postaci podłużnych pasów zieleni z kocimiętki, bodziszka oraz tawuły.* Projekt przedstawiony jest jedynie w formie nieudolnie wykonanej wizualizacji, z której wynika, że jest to ponad 500 metrowy pas o szerokości co najmniej 2 m. Rabatę zaprojektowano na obszarze wiejskim. Jest to projekt nierealny i błędny, zarówno z punktu widzenia uwarunkowań ekonomicznych, jak i środowiskowych. Wielu Dyplomantów wypełnia teksty prac zdjęciami fotograficznymi i rysunkami przeniesionymi z Internetu, prawdopodobnie w celu uzyskania wskazanej, wymaganej liczby stron. Prace, we wszystkich przypadkach, oparte są na skromnych źródłach. Głównymi źródłami są strony www. Niski jest poziom kompetencji akademickich w analizowanych dyplomach (zasady sporządzania spisu literatury, cytowania). Zaskakujące jest w niektórych przypadkach bardzo niskie przygotowanie plastyczne (szczególnie rysunkowe) studentów, co wyraźnie zależy od ich indywidualnych predyspozycji i zdolności. Studenci niestety starają się nie ujawniać swoich umiejętności rysunkowych. Korzystają głównie z przykładów zaczerpniętych z Internetu.

2.3.

Rekrutację przeprowadza Komisja Rekrutacyjna, której przewodniczącym jest Dziekan Wydziału. Przyjęto, że kształcenie na ocenianym kierunku mogą podjąć absolwenci szkół średnich legitymujący się pozytywnym wynikiem egzaminu maturalnego i wykazujący zainteresowanie problematyką kształtowania przestrzeni, sztuką, kulturą oraz posiadający odpowiednie predyspozycje do wykonywania zawodu architekta w zakresie technik rysunkowych, wrażliwość estetyczną i świadomości otaczającego środowiska. Nie przyjęto jednak żadnych zasad weryfikacji tych wymagań, a o przyjęciu na studia decyduje kolejność zapisów do wyczerpania limitu miejsc, a nie wynik egzaminu maturalnego. Rekrutacja na studia na kierunku architektura krajobrazu jest prowadzona w oparciu o przedstawione przez kandydata świadectwo maturalne oraz na podstawie kolejności zgłoszeń. Studia są płatne, obowiązuje opłata rekrutacyjna oraz czesne w systemie semestralnym. Nie obowiązuje egzamin z rysunku odręcznego, ale decyzja ta jest zgodna z aktualnymi ustaleniami w ramach Unii Uczelni na rzecz kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA ocenili system rekrutacji jako niewłaściwy. Podczas spotkania ze studentami II i III roku, zgłoszony został z ich strony, postulat o konieczności wprowadzenia określonych wymagań i zasad wyboru kandydatów na ten kierunek studiów. Jest to konieczne, bo bez ustalenia wymagań wstępnych trudno jest osiągnąć odpowiedni poziom kształcenia. Studenci obecni na spotkaniu zgodnie wskazali, że brak rozmowy kwalifikacyjnej lub egzaminu wstępnego są czynnikami powodującymi duże dysproporcje w podstawowym przygotowaniu kandydatów do podjęcia studiów na ocenianym kierunku. Studenci ocenianego kierunku wskazują na konieczność wprowadzenia do procesu rekrutacji elementu pozwalającego na lepszą weryfikację kandydatów w celu poprawienia jakości kształcenia.

Proces dyplomowania obejmujący obronę pracy dyplomowej stanowi zakończenie studiów. Wymagania stawiane pracom dyplomowym są jasno określone w Regulaminie Studiów oraz w Księdze Jakości Kształcenia. Słusznie przyjęto, że inżynierska praca dyplomowa powinna mieć część rysunkową, która powinna zawierać: analizę przyrodniczą terenu obejmującą szczegółową inwentaryzację zieleni lub ogólną, analizę siedliskową z inwentaryzacją drzewostanu wraz z wytycznymi szczegółowymi, ujęcia ortogonalne (plany, rzuty, przekroje, widoki) w skalach dobranych do tematu pracy i ustalonych przez promotora, rysunki odręczne i wizualizacje perspektywiczne lub aksonometryczne, rozwiązania detali w skali odwzorowania nie mniejszej niż 1: 20 (min. 2 detale budowlane lub technologiczne), projekt nasadzeń zieleni. Praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i jednego recenzenta i podlegają sprawdzeniu przez obowiązujący w Uczelni system antyplagiatowy.

Egzamin dyplomowy, odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W jej skład wchodzi przewodniczący, promotor i recenzent pracy dyplomowej. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada na trzy pytania, których zakres obejmuje problematykę z całego cyklu kształcenia związaną z kierunkiem studiów. Stosowana procedura przeprowadzenia egzaminu dyplomowego jest prawidłowa, jednak wymagane jest egzekwowanie wyższego poziomu kompetencji i wiedzy Dyplomantów. W opinii ZO PKA proces dyplomowania na ocenianym kierunku nie zawsze jest poprawny. Na podstawie dokonanego przeglądu prac dyplomowych stwierdzono, że tematyka prac nie zawsze jest zgodna z kierunkiem studiów. Treści i struktura prac dyplomowych nie zawsze jest zgodna z tematem. W licznych przypadkach pominięto charakterystykę uwarunkowań przyrodniczych.

Należy jednak stwierdzić, że w większości, analizowane przez ZO PKA, prace dyplomowe spełniały wymagania określone dla prac inżynierskich.

W Uczelni opracowano procedury regulujące potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym i procedury te są poprawne, jednak dotychczas nie były wykorzystane, gdyż nie było zainteresowania kandydatów takim postępowaniem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Programy przedmiotów nie tworzą spójnej całości, która odpowiadałaby założeniom przyjętym w koncepcji kształcenia. Występują wyraźne różnice w sposobie opracowania kart poszczególnych przedmiotów. Niektóre karty opracowane są perfekcyjnie, inne niedbale i bez zrozumienia, a jeszcze innych nie opracowano w ogóle. Występuje wiele powtórzeń w treściach realizowanych przedmiotów. Relacje pomiędzy przedmiotami, których treści pochodzą z nauk technicznych, a przedmiotami, których treści pochodzą z nauk przyrodniczych i rolniczych - nie są właściwe. W programie studiów przeważają treści techniczne. Udział treści pochodzących z nauk przyrodniczych i rolniczych jest niewystarczający. Jest to wyraźnie widoczne w efektach uczenia - pracach przejściowych i dyplomach. Obecnie realizowany program nie daje pełnych podstaw do odpowiedniego przygotowania absolwentów do uprawiania zawodu architekta krajobrazu. Program studiów nie pozwala na pełną realizację kierunkowych efektów kształcenia i nie odpowiada w pełni sylwetce absolwenta określonej dla tego kierunku w SSW. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia budzi zastrzeżenia. Udział przedmiotów do wyboru, w programie studiów jest niezgodny z obowiązującymi wymogami prawa. O rekrutacji na studia I stopnia decyduje kolejność zgłoszeń kandydatów, przyjęte zasady rekrutacji nie są zatem właściwe. Proces dyplomowania budzi zastrzeżenia, ponieważ tematyka prac nie zawsze jest zgodna ze specyfiką kierunku studiów, dla którego istotne są, jako podstawa, treści przyrodnicze.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

- 1) dokonanie analizy i porównania zgodności struktury programu studiów oraz treści poszczególnych przedmiotów z założoną koncepcją kształcenia, w celu umożliwienia studentom zdobycia kierunkowych efektów kształcenia pozwalających na wykonywanie w pełni zadań w zakresie architektury krajobrazu;
- 2) zwiększenie udziału treści programowych związanych z dziedziną nauk rolniczych (dyscyplina ogrodnictwo) i treści z zakresu przyrodniczych podstaw architektury krajobrazu;
- 3) wyodrębnienie w programie kształcenia dwóch podstawowych modułów dotyczących projektowania i budowania obiektów architektury krajobrazu;
- 4) wyeliminowanie powtarzających się treści programowych,

- 5) wprowadzenie do programu studiów odpowiedniej, wymaganej przepisami prawa, liczby przedmiotów do wyboru, których realizacja pozwoli studentom na uzyskanie 30% wszystkich pkt. ECTS oraz, których problematyka będzie głównie związana z dziedzinami, do których odniesiono efekty kształcenia, w tym również z dziedziny nauk rolniczych;
- 6) weryfikację miejsc w których odbywają się praktyki studenckie i kontrolę nad przebiegiem praktyk;
- 7) podniesienie wymagań stawianych studentom na etapie realizacji prac dyplomowych, ściśle powiązanie tematyki prac dyplomowych z kierunkiem studiów;
- 8) dokonanie zmian w zasadach rekrutacji w celu prawidłowego naboru kandydatów na studia, pozwalających na wybór kandydatów posiadających odpowiednie przygotowanie plastyczne; rozważenie uwzględnienia egzaminu wstępnego z rysunku odrębnego, zgodnie z aktualnymi ustaleniami podjętymi przez Unię Uczelni na Rzecz Kształcenia na Kierunku Architektura Krajobrazu.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Funkcjonujący w Sopotckiej Szkole Wyższej, a tym samym na wizytowanym kierunku architektura krajobrazu Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) reguluje działania w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia, które określone zostały procedurami obowiązującej Księgi Jakości Kształcenia „Doskonalenie programów kształcenia”. Powyższe procedury dotyczą m.in. ewaluacji procesu kształcenia doskonalenia programu kształcenia i programu studiów oraz procesu dyplomowania. Elementem procedury Księgi Jakości Kształcenia – „Doskonalenie programu kształcenia” jest również system weryfikacji zakładanych efektów kształcenia.

Wprowadzenie Księgi Jakości Kształcenia poprzedziły konsultacje i szkolenia dla pracowników Uczelni, a także audyt oceniający skuteczność przyjętych dotychczas rozwiązań w zapewnianiu jakości kształcenia. Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia są doskonałe - podlegają modyfikacjom służącym zwiększeniu skuteczności ich wykorzystania w procesie zapewniania jakości kształcenia (ostatnie zmiany wprowadzono w 2016 r.).

Zgodnie z procedurą na Wydziale powołuje się dla kierunków studiów komisje programowe, których jednym z zadań jest doskonalenie programu kształcenia. Komisja programowa kierunku wybierana jest na pierwszym posiedzeniu Rady Wydziału w nowej kadencji, spośród nauczycieli akademickich stanowiących trzon kadry kierunku. Komisja Programowa kierunku architektura krajobrazu oraz Dziekan Wydziału odpowiadają za wprowadzenie oraz stosowanie przyjętych w procedurach postanowień na poziomie wizytowanego kierunku studiów. Wpływ

na doskonalenie programów kształcenia mają również interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicki, studenci) i zewnętrzni.

Projekt programu opracowuje Komisja Programowa przy uwzględnieniu misji i strategii rozwoju uczelni oraz Wydziału, wyników badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, a także sugestie studentów. W procesie projektowania programu studiów bierze się również pod uwagę m.in. dorobek naukowy oraz potencjał rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, infrastrukturę Wydziału oraz uwarunkowania rynku pracy. W projektowaniu efektów kształcenia uwzględniane są ponadto wyniki konsultacji z współpracującymi z Wydziałem pracodawcami, a także opinie opiekunów praktyk reprezentujących instytucje przyjmujące studentów - zgodnie z procedurami WSZJK podstawą do oceny i zaliczenia praktyki zawodowej jest przedłożenie wypełnionej przez opiekuna z ramienia zakładu pracy „Karty oceny praktykanta”.

Komisja programowa opiniuje treści programowe prowadzonych przedmiotów/modułów kierunku. Po otrzymaniu od koordynatorów przedmiotów lub prowadzących w formie pisemnej Karty przedmiotu i po analizie otrzymanych programów przedmiotów, Komisja w formie pisemnej informuje poszczególnych koordynatorów/prowadzących o swoich uwagach i sugestiach. Po uzgodnieniach z koordynatorami przedmiotów skorygowane programy przedmiotów zatwierdza Rada Wydziału, a następnie są one realizowane w ramach programów kształcenia. Nauczyciele akademicki mogą również na bieżąco zgłaszać do Dziekana Wydziału propozycje zmian służących doskonaleniu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów, w tym zmian w zakresie programów kształcenia.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami, w projektowanie zmian programu kształcenia przez interesariuszy wewnętrznych, oprócz nauczycieli akademickich, włączani są także studenci, którzy zgłaszają propozycje m.in. za pośrednictwem badania ankietowego. Studenci ocenianego kierunku informowani są o procesie ankietyzacji poprzez system informatyczny oraz przez samorząd studencki. W ankietach poza pytaniami zamkniętymi zapewnione jest miejsce na odpowiedź otwartą z której studenci korzystają. Studenci kierunku obecni na spotkaniu oraz członkowie Samorządu Studenckiego wskazali na potrzebę udostępnienia zbiorczych wyników ankietyzacji dla społeczności akademickiej. W opinii ZO PKA należy rozważyć konsultacje z Samorządem Studenckim oraz studentami kierunku w celu ponownej weryfikacji treści pytań w ankiecie.

Poza możliwością formułowania przez studentów uwag w procesie ankietyzacji, co służy monitorowaniu jakości kształcenia, studenci wykorzystują możliwość bezpośredniego zgłaszania zapytań i wniosków do Dziekana Wydziału. Studenci kierunku architektura krajobrazu biorą ponadto udział w zatwierdzaniu zmian programu kształcenia poprzez udział w pracach Komisji Programowej kierunku, mają także swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Podczas spotkania z Samorządem Studenckim, reprezentanci studentów potwierdzili obecność w Radzie Programowej kierunku. Ze względu na specyfikę kierunku, indywidualizację procesu kształcenia oraz stosunkowo niewielką liczbę studentów dialog pomiędzy studentami, a Jednostką w kontekście działania wewnętrznego systemu jakości kształcenia przebiega podczas nieformalnych rozmów z prowadzącymi, samorządem studenckim oraz spotkań z Władzami Wydziału. Przedstawiciele Samorządu uważają, że dialog pomiędzy Władzami Uczelni odbywa się regularnie, a obydwie strony są otwarte na sugestie dotyczące współpracy pomiędzy uczelnią a studentami. Studenci podczas spotkania z

Zespołem oceniającym PKA stwierdzali jednak, że nie mają rzeczywistego wpływu na modyfikację programu kształcenia, a ich postulaty i propozycje często nie są brane pod uwagę. Wpływ na program kształcenia kierunku architektura krajobrazu mają również współpracujący z Wydziałem przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Udział przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu efektów kształcenia wizytowanego kierunku realizowany jest ponadto poprzez współorganizację praktyk studenckich, zajęć terenowych, a także przez umożliwianie studentom realizacji prac dyplomowych przy wsparciu instytucji zewnętrznych (przykładowe prace zlecone przez Biuro Rozwoju Gdańska - *Rewitalizacja parku w Gdańsku-Nowy Port; Rewaloryzacja Placu Wałowego i okolic*). Przedstawiciele otoczenia prowadzą także zajęcia dydaktyczne na kierunku (przykładowe zajęcia: *Budownictwo i instalacje budowlane* – GP Zoom; *Kosztorysowanie budowlane* – ZDiZ; *Zakładanie i pielęgnacja trawników, Woda w mieście* – ZDiZ; Podstawy geodezji i kartografii – pracownia Geo-Level). Kwestie dotyczące wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na proces kształcenia na wizytowanym kierunku studiów szczegółowo opisuje pkt. 5 niniejszego Raportu.

Na programy kształcenia ma wpływ również dokonywana zgodnie z procedurą WSZJK „Doskonalenie programu kształcenia” - weryfikacja efektów kształcenia. Procedury Księgi Jakości Kształcenia zakładają bieżącą ocenę efektywności nabywania przez studentów wiedzy i umiejętności, dokonywaną na podstawie obserwacji pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (ocena śródsesemestralna na podstawie m.in. zaliczeń, egzaminów oraz przygotowywanych przez studenta projektów), wyników hospitacji zajęć, a także opinii pracodawców i absolwentów ocenianego kierunku. Zasady dyplomowania określają sposoby weryfikacji osiągnięcia końcowych efektów kształcenia przypisanych pracy dyplomowej oraz egzaminowi dyplomowemu. Zastosowanie metod weryfikacji podczas realizacji modułu lub przedmiotu (zgodnie z kartą przedmiotu) potwierdzane jest przez nauczycieli akademickich w formie pisemnego sprawozdania, na podstawie którego Dziekan, po zakończeniu semestru, przeprowadza analizę osiągniętych efektów kształcenia. Uwzględniane są również dane pozyskane na podstawie analizy rozkładu ocen końcowych z modułów/ przedmiotów oraz wyniki prowadzonego studenckiego badania ankietowego dotyczącego oceny prowadzonych zajęć oraz wywiązywania się z obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich. Na podstawie powyższych danych z przeglądu osiągniętych efektów kształcenia Dziekan formułuje w formie pisemnej wnioski, które po zasięgnięciu opinii Komisji Programowej kierunku architektura krajobrazu, przedstawia na koniec roku akademickiego Radzie Wydziału.

Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji można stwierdzić, że Komisja Programowa kierunku, po analizie ankiet oraz ewaluacji efektów kształcenia, biorąc również pod uwagę informacje przekazywane przez koordynatorów przedmiotów oraz pracodawców wprowadziła zmiany w programie studiów: przykładowo treści przedmiotu „Podstawy planowania przestrzennego” przeniesiono do przedmiotu „Wprowadzenie do GIS”, zlikwidowano przedmiot „Cyfrowa grafika inżynierska” oraz zwiększono o 4 godz. zajęcia z przedmiotu „Ekologia krajobrazu”. Powyższe zmiany są zasadne.

Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów. Badanie prowadzone jest za pomocą Ankiety Badania Losów Zawodowych Absolwentów Sopotkiej Szkoły Wyższej. Dane kontaktowe do ankietyzacji losów zawodowych absolwentów zbierane są przez Dziekanat przy załatwianiu formalności związanych z egzaminem dyplomowym. Powyższa ankietyzacja

przeprowadzana jest po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów w formie pisemnej (pocztą email) lub telefonicznej, w zależności od ilości absolwentów. Informacje uzyskane na podstawie ankietyzacji archiwizowane są w programie Zeus. Za opracowanie wyników ankiety odpowiada Dziekan lub osoba przez niego upoważniona. Z ankiet wynika, że absolwenci kierunku „architektura krajobrazu” w SSW kontynuują kształcenia na studiach II st. m.in. w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wydział utrzymuje kontakty z absolwentami kierunku architektura krajobrazu – w wybranych firmach prowadzonych przez absolwentów studenci kierunku odbywają praktyki zawodowe.

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowane na wizytowanym kierunku studiów zakładają coroczny przegląd programu kształcenia pod kątem jego zgodności z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także w zakresie np. możliwości osiągnięcia efektów kształcenia, poprawności sekwencji realizacji przedmiotów, prawidłowości punktacji ECTS, doboru form prowadzenia zajęć oraz stosowanych metod dydaktycznych, a także wdrożenia zmian proponowanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Na podstawie analizy kryterium nr 1 i 2 należy jednak stwierdzić liczne uchybienia, które nie zostały wyeliminowane. Komisja Programowa, dokonując przeglądu i oceny programu studiów, uwzględnia opinie kadry dydaktycznej, wyniki sesji egzaminacyjnych, wyniki procesu dyplomowania (w tym opinie i recenzje opiekunów i recenzentów prac dyplomowych), opinie studentów wyrażone między innymi w badaniach ankietowych, opinie pracodawców oraz opinie absolwentów. Poprawność procesu dyplomowania wspierana jest poprzez stosowanie systemu antyplagiatowego - nie stwierdzono nadużyć. W opinii ZO PKA działania w zakresie monitorowania procesu dyplomowania nie są jednak skuteczne – na podstawie przeglądu prac dyplomowych nie można bowiem stwierdzić, że tematyka prac jest zawsze zgodna z kierunkiem studiów. Analizowane przez ZO PKA prace dyplomowe spełniały wymagania określone dla prac inżynierskich, ale nie wszystkie odpowiadały koncepcji kształcenia i dyscyplinie naukowej, do której został przyporządkowany kierunek. Nie wszystkie prace prezentowały również właściwy poziom merytoryczny.

Przegląd dokonywany co roku obejmuje również weryfikację poprawności opracowania sylabusów z uwzględnieniem zalecanej literatury, sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych oraz przewidywanej liczby godzin pracy własnej studenta. Zespół Oceniający zaleca jednak gruntowną weryfikację skuteczności wypracowanych metod przeglądu sylabusów, bowiem w toku oceny stwierdzono przypadki braku sylabusów, a także ich nieprawidłową konstrukcję, w tym również w zakresie realizowanych treści i celów kształcenia.

Zespół oceniający zwraca również uwagę, iż ze względu na profil praktyczny wizytowanego kierunku wskazane byłoby zwiększenie działania systemowych rozwiązań w zakresie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, np. m.in. poprzez wznowienie działalności Konwentu Pracodawców.

3.2.

Dostęp do informacji dotyczących procesu kształcenia na wizytowanym kierunku architektura krajobrazu zapewniony jest poprzez stronę internetową SSW oraz poprzez tablice i gabloty ulokowane w siedzibie Uczelni. Szczegółowe informacje dotyczące treści zajęć

dydaktycznych. Funkcjonująca w Uczelni platforma ILIAS umożliwia studentom dostęp do treści związanych z organizacją roku akademickiego, rozkładów zajęć dydaktycznych, programów kształcenia, planów studiów, oraz oferty przedmiotów fakultatywnych. Zalogowanie do systemu nie jest możliwe dla potencjalnych kandydatów na studia, co powoduje brak dostępu do pełnej informacji o programie studiów, w tym osiągniętych efektach kształcenia, przed podjęciem studiów. Zdaniem ZO PKA warto byłoby rozważyć opublikowanie informacji o programie kształcenia (po jego modyfikacji), tak aby był one dostępne zarówno dla kandydatów, jak i studentów i potencjalnych pracodawców.

Na stronie internetowej Uczelni zamieszczane są również ogłoszenia dotyczące m.in. organizowanych przez SSW. przedsięwzięć naukowych i artystycznych, warsztatów oraz szkoleń. Aktualizacji treści zamieszczanych na ogólnodostępnych platformach informacyjnych oraz portalach społecznościowych (np. Facebook) dokonują Władze Wydziału we współpracy z pracownikami administracyjnymi i technicznymi.

W Uczelni organizowane są spotkania ze studentami, podczas których omawiane są kwestie związane z kształceniem. Spotkanie z pierwszym rokiem studiów dotyczą m.in. organizacji studiów, natomiast na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu studenci są informowani o wymaganiach jakie muszą spełnić, aby uzyskać zaliczenie. Na spotkaniach z późniejszymi rocznikami studiów omawiane są m.in. sprawy związane z procesem dyplomowania. Seminarium dyplomowe pozwala na systematyczną pracę i analizę postępów Dyplomanta. Pozytywnie oceniany jest kontakt z promotorami prac. Ilość studentów przypisanych do jednego promotora nie przekracza sześciu osób, co pozwala na wystarczający wymiar czasowy konsultacji pracy.

Uczelnia jest w trakcie instalowania urzędowego publikatora teleinformatycznego - Biuletyn Informacji Publicznej, w którym zostaną umieszczone m.in.: statut, strategia uczelni, regulamin zarządzania prawami autorskimi, regulamin studiów, zasady i tryb przyjmowania na studia, programy studiów i stosowne uchwały organów Uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Architektury Sopotkiej Szkoły Wyższej ma obejmować wszystkie formy kształcenia i obszary ważne dla jakości kształcenia, w tym dotyczące projektowania, zatwierdzania i monitorowania efektów kształcenia, ale nie jest w pełni skuteczny. Zapewniono udział kadry akademickiej oraz studentów w procesie określania efektów kształcenia przed wszystkim poprzez ich udział w ciałach kolegialnych związanych z kształceniem na kierunku architektura krajobrazu. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział w powyższym procesie interesariuszy zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, ale wymaga podjęcia działań doskonalących. Podejmuje się działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, ale wyraźnego usprawnienia wymaga jednak proces dyplomowania. Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów, Wydział utrzymuje też kontakty z absolwentami, które wykorzystywane są do

oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia. Publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej oraz zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia w niektórych aspektach jest ograniczony. Wskazane byłoby udostępnianie szerszemu gronu studentów wyników procesu ankietyzacji studenckiej oraz programów kształcenia potencjalnym kandydatom i pracodawcom. Do mocnych stron systemu zapewniania jakości kształcenia należy dbałość Władz Wydziału o budowanie więzi ze studentami pozwalającej na zachowanie bieżącej wymiany informacji. Ze względu na profil praktyczny wizytowanego kierunku wskazane byłoby zwiększenie działania systemowych rozwiązań w zakresie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, np. poprzez wznowienie aktywizacji działalności Konwentu Pracodawców.

Wdrożony wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie jest w pełni skuteczny, gdyż zdiagnozowano liczne nieprawidłowości w zakresie monitorowania przebiegu procesu kształcenia na ocenianym kierunku, dotyczące głównie koncepcji kształcenia i efektów kształcenia, programu i planu studiów, procesu dyplomowania i rekrutacji kandydatów, których analizę przedstawiono w opisie kryteriów nr 1 i 2.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. weryfikację skuteczności funkcjonowania mechanizmów monitorowania przebiegu procesu kształcenia (głównie dotyczących koncepcji kształcenia, programu kształcenia, procesu dyplomowania i rekrutacji);
2. poprawę działań informacyjnych w zakresie przekazywania studentom wyników procesu ankietyzacji, a także przekazywania informacji o programach kształcenia potencjalnym kandydatom oraz pracodawcom.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Na kierunku architektura krajobrazu zajęcia dydaktyczne realizuje 37 nauczycieli. Wszyscy mają oni co najmniej dwuletnie doświadczenie dydaktyczne w prowadzeniu zajęć. Ponad 20 osób spośród tej kadry, tj. ponad 50%, stanowią osoby czynne zawodowo w dziedzinie reprezentowanych obszarów: obszaru nauk technicznych, nauk rolniczych, leśnych i

weterynaryjnych oraz obszaru sztuki (wg poprzedniej klasyfikacji obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych). Doświadczenie zawodowe tych osób jest powiązane z kierunkiem architektura krajobrazu. Część osób jest zaangażowana w działalność zawodową, realizowaną poza Uczelnią, w tym w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym, architekturze krajobrazu, budownictwie, wzornictwie i in. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, a także innych osób prowadzących zajęcia są na tyle kompleksowe i różnorodne w powiązaniu, do których odnoszą się efekty uczenia się, zakładanymi efektami uczenia się oraz odpowiadającymi im treściami programowymi. Liczba i stabilność zatrudnienia, struktura kwalifikacji oraz dorobek i doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią kadry dydaktycznej zapewniają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Podczas wizytacji przeanalizowano dokumenty zawierające:

- dorobek naukowy nauczycieli, odpowiadający odpowiednim dziedzinom i dyscyplinom naukowym, adekwatnie do reprezentowanych obszarów kształcenia, odpowiadający zakresowi problemowemu prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- dorobek projektowo-twórczy i doświadczenie zawodowe nauczycieli odpowiadający zakresowi prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- obciążenia dydaktyczne poszczególnych nauczycieli.

Dla sprawdzenia kompetencji nauczycieli, metodyki realizacji zajęć i ich przygotowania merytorycznego oraz ich zaangażowania w proces edukacyjny, dokonano dodatkowo hospitacji oraz oceny prac dyplomowych i kursowych (semestralnych, przeglądowych, etapowych etc).

Podane w Raporcie Samooceny i materiałach uzyskanych, w trakcie i po wizytacji ZO PKA, dane nie są spójne. Analizą objęto zatem tabelę przesłaną na zasadzie autopoprawki przez Władze Wydziału, jako ostatnią i obowiązującą.

Strukturę kwalifikacji kadry prowadzącej kierunek wg nadesłanych materiałów stanowi:

1/ wśród pracowników zatrudnionych w Uczelni na ich podstawowym miejscu pracy:

- 2 pracowników ze stopniem naukowym doktora habilitowanego,
- 6 pracowników ze stopniem naukowym doktora,
- 3 pracowników ze stopniem magistra.

2/ wśród osób zatrudnionych na zasadach odrębnych:

- 2 pracowników ze stopniem naukowym doktora habilitowanego,
- 7 pracowników ze stopniem naukowym doktora,
- 7 pracowników ze stopniem magistra.

Podstawą do oceny kadry nauczającej jest obecnie wskaźnik ilościowy w postaci zaangażowania w proces edukacyjny nauczycieli oraz ich kompetencje – w przypadku realizowanego profilu – praktycznego.

Pierwszy z wymaganych wskaźników – 50% udział godzin zajęć prowadzonych przez pracowników zatrudnionych w Uczelni na ich podstawowym miejscu pracy – uznać należy za spełniony. Zgodnie z nadesłaną autopoprawką sumaryczna liczba godzin prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w ten sposób wynosi 1365 godzin, w stosunku do 2625 godzin zajęć realizowanych łącznie na studiach stacjonarnych, co stanowi 53%. Warunek uznać należy zatem za spełniony.

W RS, ani też w nadesłanych materiałach uzupełniających, nie podano adekwatnego zestawienia ilości godzin realizowanych przez ww. grupę nauczycieli zatrudnionych w Uczelni,

w ich podstawowym miejscu pracy, na studiach niestacjonarnych (określonych dla 1812 godzin zajęć), ale zważywszy, że różnica polega zapewne na udziale w procesie kształcenia godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim kontaktem nauczyciela akademickiego, przy proporcjonalnym, w stosunku do stacjonarnych, ich wkładzie godzinowym, gdy realizują go ci sami nauczyciele akademicy – należy uznać ten wskaźnik za spełniony. Drugie kryterium stanowią kompetencje kadry oraz jej dorobek, stanowiący podstawę do jakościowego wskaźnika oceny kadry.

Kształcenie na kierunku architektura krajobrazu realizowane jest w SSW przez kadrę dydaktyczną posiadającą zarówno dorobek naukowo-badawczy, jak i naukowo-projektowy i eksperymentalny, uzyskiwany w procesie projektowania.

Dziedzinę nauk technicznych, do której odniesiono efekty kształcenia, reprezentuje 5 nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW (2 doktorów habilitowanych i 3 doktorów), jako podstawowym miejscu pracy oraz 3 osoby (1 doktor habilitowany, 1 doktor i 1 magister) zatrudnione na zasadach odrębnych. Spośród tych osób, 7 reprezentuje dyscyplinę architektura i urbanistyka i 1 osoba specjalność geodezja rolna i wycena nieruchomości.

Wśród nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW występuje więc zdecydowana przewaga nauczycieli związanych z dyscypliną *architektura i urbanistyka*. Na 11 nauczycieli reprezentujących tę dyscyplinę prawie połowa to architekci. Nauczyciele akademicy z dyscypliny naukowej *architektura i urbanistyka*, w aspekcie realizacji problematyki kierunkowej z architektury krajobrazu, prowadzą badania głównie z zakresu architektury i urbanistyki, ochrony i konserwacji zabytków, kształtowania krajobrazu kulturowego i przyrodniczego, ochrony dziedzictwa kulturowego, ochrony i rewitalizacji zabytkowych ogrodów, zrównoważonego rozwoju, iluminacji itp. Prowadzą też adekwatnie do tej problematyki działalność projektową w zakresie: projektowania architektonicznego i urbanistycznego, ochrony i konserwacji zabytków, architektury wnętrz, projektowania ogrodów, małej architektury etc. Dorobek i kompetencje kadry reprezentującej tę dyscyplinę, zwłaszcza doktorów habilitowanych, są wysokie. Kadra wykazuje aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, osiągnięcia twórcze - projektowe oraz właściwy profil doświadczeń zawodowych, realizowany w zakresie ocenianego kierunku.

Pracownicy wykazują również dużą aktywność eksperymentalną. Podejmują prace studialno-badawcze, które realizowane są w ramach różnorodnych form współpracy z organizacjami zawodowymi, instytucjami i podmiotami samorządowymi (projekty, wykłady) i kulturalnymi (wystawy). Podejmują także innowacyjne sposoby rozwijania niekonwencjonalnych metod projektowych architektury krajobrazu, co przejawia się np. włączeniem doświadczeń badawczych dotyczących architektury światła i iluminacji do projektowania architektury ogrodów. To cenne działania, zasługujące na podkreślenie i wsparcie. Eksperyment i innowacyjność w czasach postępu cywilizacyjnego, właściwie ukierunkowany rozumowym działaniem i doświadczeniem projektowym, może być bardzo twórczy. Również w zakresie transmisji tych doświadczeń na proces dydaktyki. Może kreować specyfikę regionalną kierunku, która w połączeniu z niecodziennym środowiskiem kulturowym i przyrodniczym, w którym jest on realizowany, w szczególności z walorów wynikających z nadmorskiego położenia i w dolinie rzeki (Żuławy Wiślane), stworzyć może lokalną szkołę architektury krajobrazu. Architektury krajobrazu – ziemi i wody.

Należy wyróżnić tutaj również kadrę doktorów habilitowanych, którzy w tej dyscyplinie tworzą edukacyjny potencjał kierunku i zapewniają mu status adekwatny do realizowanej problematyki architektury krajobrazu, z dużym nadstatkiem w stosunku do kadry reprezentującej dziedzinę *nauk rolniczych*, której ewidentnie na Wydziale brakuje. Niestety bowiem wśród nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy, nie ma reprezentanta dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinie *ogrodnictwo (obecnie rolnictwo i ogrodnictwo)*, pomimo, że Wydział zadeklarował, że przyjęte efekty kształcenia w 45% (94 ECTS) odnoszą się do tej dyscypliny.

Wśród kadry kierunkowej, należącej do grupy pozostałych pracowników prowadzących zajęcia, realizujących problematykę powiązaną z *architekturą krajobrazu i ogrodnictwem* jest: 1 doktor habilitowany z dziedziny *nauk rolniczych* i dyscypliny *ochrona i kształtowanie środowiska* oraz 4 doktorów, w tym: 1 doktor *nauk biologicznych* w dyscyplinie *biologia – ekologia roślin*; 1 doktor *nauk o Ziemi* w dyscyplinie *geografia*; 1 doktor *nauk biologicznych* w dyscyplinie *biologia (obecnie nauki biologiczne)* ze specjalnością *geobotanika i ochrona przyrody*; 1 doktor *nauk o Ziemi* w dyscyplinie *geografia* oraz w dziedzinie *nauk ścisłych i przyrodniczych* w dyscyplinie: *nauki o Ziemi i środowisku*, z rozszerzonymi kompetencjami naukowymi w dziedzinie *nauk społecznych* i dyscyplinie *geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej*. Kadra ta realizuje działalność naukową, adekwatnie do reprezentowanych specjalności. Należy stwierdzić, że jest to problematyka ważna, wspierająca kierunek architektura krajobrazu i budująca jego, nieco odmienne od konwencjonalnego, postrzeganie, które jednak z dyscypliną *ogrodnictwo (obecnie rolnictwo i ogrodnictwo)* ma związek bardziej ideowy niż praktyczny. Jeśli kadra w tym zakresie będzie oparta jedynie na 1-2 pracownikach, już z pewnym niewielkim, kształtującym się dopiero doświadczeniem praktycznym (1 osoba), lecz bez aspiracji naukowo-badawczych, należy te cenne kompetencje kadry, zarówno z dyscypliny *architektura i urbanistyka*, jak i pozostałych, wymienionych powyżej dyscyplin, właściwie wykorzystać do kształtowania odmiennej od innych specyfiki kierunku, dążąc do jego problemowego przeprofilowania. Do tego skłania również nowa klasyfikacja dziedzin i dyscyplin naukowych oraz ogólne tendencje do tworzenia kierunków specjalistycznych, bardziej związanych z lokalnymi uwarunkowaniami kulturowo-przyrodniczymi środowiska. Ponadto, do tego skłania również coraz silniejsze powiązanie architektury z ekologią, czy wręcz tworzenie eko-architektury, wpisującej się w ogólnoswiatową tendencję budowania środowiska proekologicznego i kultury zrównoważonego rozwoju. W tym też zakresie konieczna byłaby merytoryczna pomoc i metodyczne wsparcie samodzielnego pracownika naukowego, którego dorobek związany jest m.in. z architekturą krajobrazu i który, ze względu na swój interdyscyplinarny dorobek i naukowe oraz praktyczne doświadczenie, mógłby wesprzeć Wydział w uformowaniu tego przekształconego według nowych potrzeb programu kształcenia.

Dziedzinę sztuki reprezentuje 4 nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy. Wśród tej kadry kierunkowej jest 2 doktorów z dziedziny *sztuk plastycznych* i dyscypliny artystycznej *sztuki projektowe* oraz 2 magistrów sztuki, po kierunku studiów: *malarstwo* oraz *rzeźba*. Osoby te prowadzą dość szeroką w zakresie tematycznym działalność artystyczną (malarstwo, rysunek i rzeźba), projektową (projektowanie wnętrz, wystawiennictwo, aranżacja przestrzeni). Prowadzą również akcję edukacyjną i popularyzatorską nauki i sztuki. Efekty ich prac twórczych są wykorzystywane w działaniach

dydaktycznych Uczelni. Ich doświadczenie i dorobek pozwala na rozwijanie wiedzy, umiejętności, kompetencji w zakresie realizowanego kierunku architektura krajobrazu w dziedzinie *sztuki*. Niewątpliwie taka działalność wspomaga ogólny rozwój artystyczny i wrażliwość estetyczną studentów, a także prowadzi do realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Jedna osoba zatrudniona w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy, reprezentuje nauki ekonomiczne. To również jest dyscyplina wspomagająca, dająca konieczne zbliżenie do realiów realizacyjnych projektowanej architektury krajobrazu.

Wśród kadry, należącej do grupy magistrów, nie wyszczególniono osiągnąć 1 osoby zatrudnionej w SSW, jako podstawowym miejscu pracy oraz 4 osób należących do grupy pozostałych pracowników prowadzących zajęcia. Wyszczególniono natomiast osoby, które takich zajęć nie prowadzą na ocenianym kierunku. Należałoby to zweryfikować dla pełnego obrazu sytuacji tak, by przeanalizować pełny dorobek kadry dydaktycznej tego kierunku i autorytatywnie ocenić jej kompetencje w realizacji programu kształcenia i osiągania zakładanych jego efektów. To ważne, gdyż daje pogląd o tendencjach rozwojowych na tym kierunku i stabilności kadry w przyszłości.

4.2.

Obsada zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów koordynowana jest z uwzględnieniem profilu specjalizacji poszczególnych osób. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych angażowani są nauczyciele akademicki wykazujący zarówno doświadczenie dydaktyczne, posiadane kompetencje praktyczne i naukowo-badawcze oraz osiągnięty dorobek praktyczny i badawczy - adekwatnie do poszczególnych przedmiotów programu studiów i zakładanych jego efektów uczenia się. Uzyskanie wymaganych standardów jakościowych przedmiotów kierunkowych kształcenia zapewniają dydaktycy z dużym doświadczeniem naukowo-badawczym i projektowym, posiadający uprawnienia projektowe oraz kompetencje wynikające z ich aktywności zawodowej. Przedmioty o charakterze artystycznym prowadzą również pracownicy z dorobkiem zawodowym (artystycznym, projektowym, wystawienniczym). Niestety odczuwalny jest brak kadry specjalistycznej, reprezentującej dziedzinę nauk rolniczych i dyscyplinę ogrodnictwo, którzy zapewniliby lepsze osiągnięcie efektów uczenia się. Należy stwierdzić, że brak ten jest wypełniany jednak przez kompetentną, interdyscyplinarną kadrę z dyscypliny *architektura i urbanistyka* oraz dyscyplin pokrewnych, realizowanych jednak przez nauczycieli akademickich należących do grupy pozostałych pracowników prowadzących zajęcia z zakresu *nauk biologicznych, nauk o Ziemi, nauk przyrodniczych*. Ten brak należałoby wypełnić dodatkową kadrą reprezentującą deklarowaną dyscyplinę, jeśli Uczelnia chce utrzymać dotychczasowy status kierunku i zakładaną reprezentację w nim dziedzin i dyscyplin naukowych, budujących jego strukturę problemową, lub też, jak sugerowano uprzednio, powinien dążyć do jego przeprofilowania programowego.

Dobry poziom obsady kadrowej w zakresie przedmiotów obejmujących dyscyplinę *architektura i urbanistyka* oraz dyscyplinę *sztuka* - pod względem merytorycznym i metodycznym - potwierdzają wyniki hospitacji przeprowadzonych przez ZO PKA. Prowadzone zajęcia miały charakter praktyczny. Niestety należy również stwierdzić, że poziom prowadzonych zajęć jest bardzo zróżnicowany. Są zajęcia prowadzone perfekcyjnie przez

nauczycieli akademickich, którzy są w pełni przygotowani do pełnienia tej roli, ale są także zajęcia prowadzone przez osoby, które nie są przygotowane metodycznie do ich prowadzenia.

Wykazano pewną integralność teoretycznej wiedzy oraz praktycznych umiejętności i kompetencji przekazywanych studentom przez nauczycieli akademickich, zapewniających osiągnięcie adekwatnych efektów uczenia się. Przeprowadzone hospitacje oraz analizy wybranych prac przejściowych dają zatem podstawę (w większości przypadków) do opinii pozytywnych. Pracownicy ocenianego kierunku, szczególnie profesorowie uczelni, wykazują wysokie kompetencje dydaktyczne. Stosują oni w procesie kształcenia zróżnicowane metody dydaktyczne i narzędzia, adekwatne do prowadzonych zajęć. Mają interdyscyplinarną wiedzę i szerokie kompetencje naukowo-badawcze, projektowo-eksperymentalne i dydaktyczne. Nowa w klasyfikacji dyscyplina *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której odniesiono efekty uczenia się – wymaga jednak zdecydowanego wsparcia kadrowego.

Oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane jako podstawa doskonalenia kadry oraz polityki kadrowe. Należy stwierdzić, że realizowana polityka kadrowa wpływa na prawidłowy dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Zapewnia ich trwały rozwój, kreowanie warunków pracy stymulujących i motywujących nauczycieli akademickich do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia.

4.3.

Władze Uczelni przywiązują wagę do stabilności kadry naukowo-dydaktycznej. Wielu nauczycieli akademickich pracuje na kierunku architektura krajobrazu od momentu jego powstania. Realizację tych deklaracji potwierdza między innymi finansowanie udziału w konferencjach naukowych, wydawania publikacji, podejmowania studiów doktoranckich oraz przyznawanie przez Rektora stypendiów naukowych oraz ulg w pensum dydaktycznym osobom przygotowującym rozprawy doktorskie i habilitacyjne. Warto jednak te działania wzmocnić, zwłaszcza w zakresie finansowania lub refinansowania tych ostatnich działań, tak, aby na stałe wiązać pracowników z Uczelnią i zapewnić jej stabilność kadrową. Władze dokładają starań, aby zapewnić finansowe wsparcie różnorodnych inicjatyw pracowników, w szczególności mających na celu realizację ich zawodowych i naukowych aspiracji. Jest to jednak wsparcie doraźne.

W opinii ZO PKA, niezbędne jest zorganizowanie wsparcia kadry kierowniczej Wydziału i kierunku, zwłaszcza w aspekcie organizacji studiów i ich umiędzynarodowienia - konieczność powołania prodziekanów lub pełnomocników dziekana. Niezbędne jest również lepsze wsparcie administracyjne działalności kierunku.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia nauczyciele podlegają corocznej ocenie. Elementem tego systemu są oceny dokonywane przez studentów oraz hospitacje zajęć. Powtórna niezadowolająca ocena skutkuje rozwiązaniem umowy o pracę lub niepodpisaniem umowy na kolejny rok akademicki. Jednym z kryteriów weryfikacji jakościowej jest ocena okresowa pracowników. Ocenie podlegają aspekty dotyczące rozwoju naukowego (prowadzenie prac badawczych, publikacje, opracowywanie i aktualizacja materiałów dydaktycznych), dorobek i osiągnięcia pozycja zawodowa, doświadczenie oraz dyspozycyjność i zaangażowanie w prace na rzecz Uczelni. Warunkiem podpisania umowy o pracę, przy

nowych zatrudnieniach jest posiadanie, co najmniej, stopnia naukowego doktora i odpowiedniego doświadczenia zawodowego.

Uzasadnienie z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kadra prowadząca poszczególne zajęcia dydaktyczne wykazuje dobry dorobek naukowy, osiągnięcia zawodowe projektowo-twórcze i artystyczne oraz kompetencje dydaktyczne, zapewniające dobry poziom realizacji programu studiów oraz efektów uczenia się, wymaganych dla studiów na kierunku architektura krajobrazu. Wśród nauczycieli akademickich zatrudnionych w SSW, jako podstawowym miejscu pracy, nie ma reprezentanta dziedziny *nauk rolniczych* w dyscyplinie *ogrodnictwo* (obecnie: *rolnictwo i ogrodnictwo*). Pomimo, że Wydział zadeklarował, że przyjęte efekty kształcenia w 45% (94 ECTS) odnoszą się do obszaru nauk rolniczych leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauki rolnicze i dyscypliny ogrodnictwo, prace w tym zakresie prowadzą nauczyciele reprezentujący dyscyplinę *architektura i urbanistyka* oraz dyscypliny pokrewne do dyscypliny *ogrodnictwo*. Efekty prac naukowo-badawczych oraz działalności praktycznej, w tym projektowej, nauczycieli akademickich, realizowanych w pracy zawodowej poza Uczelnią, są wykorzystywane w opracowywaniu i realizacji programów kształcenia na ocenianym kierunku. Zakres szczegółowy prowadzonych prac oraz udział w nich studentów, umożliwia realizację programu kształcenia. Polityka kadrowa na ocenianym kierunku realizowana jest w oparciu o wypracowane zasady, funkcjonujące na niewielkich uczelniach, o skupionym systemie decyzyjnym i ograniczonej administracji. Pracownicy mają możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych i zawodowych. Polityka awansowa jest stabilna.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. wzmocnienie kadry o osoby reprezentujące dyscyplinę rolnictwo i ogrodnictwo;
2. skutecznie wspomóc kadrę kierowniczą, tj. Dziekana Wydziału, m.in. w rozwinięciu obsługi administracyjnej pracującej na rzecz ocenianego kierunku.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Aglomeracja trójmiejska jest jednym z wiodących obszarów demograficznych i ekonomicznych w kraju z bardzo zróżnicowanym oraz dynamicznym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Takie środowisko oferuje doskonałe warunki kooperacji, w ramach której Jednostka ma możliwość realizacji własnych celów zdefiniowanych w Strategii Wydziału Architektury na lata 2013-2020. Dokument formułuje misję Wydziału oraz precyzuje sposób jej realizacji. W treści Strategii znajdujemy zobowiązanie do koncentracji „[...] na dwóch

podstawowych powinnościach: kształtowaniu profilu osobowości absolwenta oraz wytyczaniu kierunków rozwoju wydziału zgodnego z oczekiwaniami otoczenia gospodarczego i społecznego”. Realizacja powyższego zobowiązania dotyczącego interesariuszy zewnętrznych wymaga, zgodnie z treścią dokumentu, wypełnienia celów szczegółowych, zawartych w czterech obszarach działania:

- w celach dydaktycznych – włączenie w większym zakresie przedsiębiorców w proces dydaktyczny oraz zapewnienie studentom możliwości odbycia praktyk i staży zawodowych,
- w celach usługowych – kontynuowanie współpracy z praktyką gospodarczą w zakresie realizacji wspólnych projektów,
- w celach kulturotwórczych – rozwój inicjatyw twórczych wśród społeczności akademickiej i lokalnej, budowanie postaw prospołecznych, integracja różnych środowisk poprzez realizację wspólnych projektów,
- w celach badawczych – nawiązanie współpracy naukowej z praktyką gospodarczą.

Dokument nadrzędny, do którego bezpośrednio odwołuje się Strategia Wydziału Architektury, czyli Strategia Sopotkiej Szkoły Wyższej na lata 2015–2019 (Uchwała 2 Senatu SSW z dnia 20 listopada 2014 roku), uzupełnia powyższe deklaracje o kolejne zobowiązanie: „W relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym konieczne jest zacieśnienie współpracy uczelni z pracodawcami przyszłych absolwentów, a także aktywnymi zawodowo absolwentami. [...] Istotne będzie również zaangażowanie uczelni w regionie poprzez aktywną współpracę z samorządami gmin i miast.” (pkt. 2. Wizja, ppkt. 2.4).

Na podstawie informacji zawartych w ww. dokumentach, jak również na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonych rozmów i wywiadów, można stwierdzić, że Jednostka świadomie zorientowała się na swoje otoczenie społeczno-gospodarcze. Metropolitalny charakter Trójmiasta oraz dynamika rozwoju procesów gospodarczych w tym regionie stanowi dla władz wydziału punkt odniesienia do urzeczywistniania własnych celów. Przełomową inicjatywą w tym kontekście była realizacja projektu „Program Rozwoju Sopotkiej Szkoły Wyższej w obszarze architektury” (2013–2015). W ramach tego projektu przeprowadzono cykl warsztatów fokusowych oraz warsztatów eksperckich (jesienią 2013 roku, wiosną 2014 roku oraz w grudniu 2015 roku), w których udział wzięło ponad stu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Z obszernej dokumentacji projektowej wynika, że udział interesariuszy zewnętrznych w tym projekcie był na tyle liczny, że wypracowane wnioski oraz wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczestników można uznać za reprezentatywne, a pozyskaną wiedzę za bardzo cenną. Projekt „Program Rozwoju Sopotkiej Szkoły Wyższej w obszarze architektury” zdefiniował więc współpracę Wydziału Architektury z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kolejne lata. Doświadczenie zdobyte podczas realizacji tego projektu, pozyskane kontakty oraz nawiązane relacje z szerokim gronem interesariuszy zewnętrznych pozwoliły Jednostce na wnikliwą analizę otoczenia społeczno-gospodarczego, a przede wszystkim na powiązanie potrzeb tego otoczenia z własnymi celami strategicznymi. Realizacja projektu przyniosła pogłębianą wiedzę na temat pożądanego profilu absolwenta architektury (w tym architektury krajobrazu, na podstawie wniosków wypracowanych podczas warsztatów panelowych,

dedykowanych ocenianemu kierunkowi), jego kompetencji zawodowych i społecznych oraz dostosowania programów nauczania do wymogów rynku pracy. Realizacja tego projektu pozwoliła władzom wydziału zainicjować działania, które były zarazem urzeczywistnieniem własnej strategii, jak i odpowiedzią na potrzeby otoczenia gospodarczego i społecznego. Można tutaj wymienić, między innymi:

- próby modyfikacji programów kształcenia, dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy,
- zmiana profilu nauczania z ogólnoakademickiego na profil praktyczny na wszystkich kierunkach kształcenia, w tym na architekturze krajobrazu (2015),
- powołanie Konwentu Pracodawców przy Sopotkiej Szkole Wyższej (2015),
- ustanowienie Fundacji „Edukacja Praktyka Rozwój” (2016),
- podjęcie współpracy z pracodawcami, przedsiębiorstwami (na podstawie odrębnych umów) w celu realizacji wspólnych projektów, konkursów dla studentów, pozyskania miejsc do realizacji praktyk zawodowych, staży,
- podjęcie współpracy z samorządem (np. z miastem Sopot, z Wydziałem Rozwoju Społecznego UM Gdańsk).

Jednym z efektów projektu „Program Rozwoju Sopotkiej Szkoły Wyższej w obszarze architektury” jest powołanie w 2015 roku Konwentu Pracodawców przy Sopotkiej Szkole Wyższej. Celem Konwentu, zgodnie ze statutem tego organu, jest m.in.: opiniowanie programów nauczania i treści zajęć, opiniowanie efektów kształcenia, określanie perspektyw zmian w zakresie kształcenia w kontekście rynku pracy oraz rola doradczo-konsultacyjna w zakresie programu kształcenia. Prace organu przyniosły wymierny efekt w postaci powołania zespołu ds. organizacji studenckich praktyk zawodowych, wypracowania wniosków i zaleceń dotyczących organizacji praktyk oraz kwalifikacji studentów na praktyki zawodowe. Próbowano również wypracować metody mające na celu powiększenie bazy podmiotów, w których studenci mogliby realizować swoje praktyki. Należy stwierdzić, że udział przedstawicieli otoczenia, w tym pracodawców w określaniu i weryfikacji efektów kształcenia w trakcie procesu kształcenia i na jego zakończenie (dyplomowanie) jest zauważalny.

Kolejnym elementem mającym wpływ na jakość współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest działalność Biura Karier i Promocji Zawodowej. Biuro to jest jednostką ogólnouczelnianą, lecz w zakresie swoich obowiązków podejmuje także działania ukierunkowane na studentów architektury krajobrazu. Od roku akademickiego 2015/2016 do chwili obecnej podjęto wiele takich działań, w tym m.in. zorganizowano:

- warsztaty pn. „Praca zespołowa i wystąpienia publiczne” (liczba studentów ocenianego kierunku biorących udział w warsztatach w ostatnich 3 latach wyniosła 16 osób),
- warsztaty pn. „Pisanie listów motywacyjnych i CV, symulacje rozmów z pracodawcą” (liczba uczestników, studentów architektury krajobrazu – 11 osób),
- indywidualne poradnictwo zawodowe pod kątem pisania listu motywacyjnego i CV oraz przygotowania do rozmów z pracodawcą,

- poradnictwo zawodowe dotyczące ścieżki zawodowej obejmujące również przeprowadzenie testów psychologicznych,
- przeprowadzono monitoring losu studentów,
- opracowano profesjogram dla stanowiska architekta krajobrazu w dwóch obszarach: podmioty gospodarcze oraz urzędy i instytucje publiczne (analiza predyspozycji zawodowych, budowanie ścieżki rozwoju indywidualnego, zdefiniowanie niezbędnych w zawodzie architekta krajobrazu kompetencji społecznych).

Oprócz tego, w kolejnych latach, Biuro Karier zorganizowało kilkanaście spotkań skierowanych do studentów Wydziału Architektury. W każdym, z niżej wymienionych, wzięło udział kilkunastu studentów wszystkich semestrów kierunku architektura krajobrazu:

- „Współpraca architekta z uczestnikami procesu deweloperskiego” (Ekolan SA),
- „Adaptacja terenów poprzemysłowych na przykładzie Browaru Gdańskiego – szanse i wyzwania” (Art. Biuro Projektowe),
- „Krajobraz kulturowy – wartości zabytkowe i przyrodnicze” (Pracownia Konserwacji Zabytków „Monument”),
- „Czy wszystkie działki są prostokątne? Rzeczywistość ogrodowa, czyli jakie elementy wpływają na powstanie dobrego projektu?” (Pracownia Sztuki Ogrodowej),
- „Archeolog, rysownik, konserwator-technolog, przyrodnik oraz inżynier budownictwa – ochrona zabytków jako efekt współpracy interdyscyplinarnej” (Pracownia Konserwacji Zabytków „Monument”),
- „Remonty w obiektach zabytkowych – jakość jako wyznacznik sukcesu” (Przedsiębiorstwo Budowlane „Profil”).

Należy również wspomnieć o rozpoczętym projekcie „Kompleksowy rozwój Uczelni SSW na kierunkach kreatywnych”, którego beneficjentami będą również studenci architektury krajobrazu. Dzięki projektowi, w ciągu czterech lat (do roku 2023), studenci ocenianego kierunku otrzymają wsparcie między innymi w postaci szkoleń, w trakcie których będą mogli doskonalić kompetencje zawodowe w zakresie narzędzi informatycznych stosowanych w biurach projektowych (planowane szkolenia: "Sketchup Shadow Analysis", "Modelowanie 3D i wizualizacja w 3DSMAX", "Grafika użytkowa Adobe"). W ramach projektu będą również organizowane sześciomiesięczne staże krajowe oraz dwudniowa wizyta studyjna w zakładach Philips w Pile („Światło w krajobrazie”).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Odpowiednio sformułowana misja oraz strategia Wydziału Architektury stanowi solidną podstawę do realizacji planów, projektów oraz działań mających na celu podejmowanie i utrzymywanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, służącej rozwojowi kierunku architektura krajobrazu. Trójmiasto i jego potencjał gospodarczy oferuje sprzyjające warunki w tym zakresie, a Jednostka znajduje narzędzia, które pozwalają jej na realizację własnych celów w kooperacji z interesariuszami zewnętrznymi. Takim instrumentem był projekt „Program Rozwoju Sopockiej Szkoły Wyższej w obszarze architektury” realizowany w latach 2013–2015, a także kolejne działania, które zostały podjęte właśnie dzięki temu doświadczeniu. Modyfikacja programów nauczania, zmiana profilu studiów, powołanie

Konwentu Pracodawców, czy też aktywna eksploracja otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji założonych planów – to potwierdzenie działania mającego na celu zbudowanie trwałej i solidnej relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Należy jednak odnotować również słabe strony współpracy Jednostki z otoczeniem zewnętrznym. Za taką uznać można zawieszenie działalności Konwentu Pracodawców (w 2016 roku). Konwent spełniał szczególną rolę i jako organ doradczy naturalnie wypełniał dystans pomiędzy uczelnią, a otoczeniem społeczno-gospodarczym. Skupiał nie tylko pracodawców, jako potencjalnych partnerów współpracy, ale był przede wszystkim bieżącym głosem doradczym w kwestiach zawodowych, chociażby takich jak realizacja praktyk zawodowych, czy też organizacja staży. Warto jednak podkreślić, że w generalnym ujęciu współpracy Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym na szczególną uwagę zasługują konsekwencja i determinacja. I pomimo, że ta współpraca posiada także słabe strony, to można stwierdzić, że Jednostka skutecznie realizuje założone przez siebie cele urzeczywistniając zobowiązania podjęte w Strategii Wydziału Architektury.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. podjęcie działań mających na celu reaktywowanie Konwentu Pracodawców przy Sopotkiej Szkole Wyższej i włączenie tego organu do procesu konstruowania oraz ewaluacji programu kształcenia, prac doradczych, oraz oceny osiąganych efektów uczenia się.

Kryterium 6. Umieędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia deklaruje, iż przywiązuje dużą wagę do umieędzynarodowienia procesu kształcenia każdego z prowadzonych kierunku studiów, w tym na kierunku architektura krajobrazu. Główne cele strategii Uczelni w tym zakresie zostały sformułowane w „Strategii umieędzynarodowienia” przyjętej przez Senat.

Do podstawowych celów tej strategii Uczelnia :

- kontynuację dotychczasowej współpracy międzynarodowej w zakresie dydaktyki i badań naukowych oraz otwieranie się na nowe kierunki i wyzwania wynikające z mobilności studentów i szybkiego rozwoju nauki;
- osiągnięcie jeszcze lepszego niż dotychczas stopnia umieędzynarodowienia w ramach różnorodnych form nauczania, w czym powinno pomagać ciągle podnoszenie jakości nauczania przez aktywną realizację umów międzynarodowych z uczelniami i instytucjami rynku pracy;
- wzmocnienie międzynarodowej współpracy poprzez nawiązywanie nowych kontaktów i aktywne uczestnictwo w programach międzynarodowych, szczególnie związanych z innowacyjnymi rozwiązaniami,

- zwiększenie uczestnictwa dydaktyków z zagranicy w nauczaniu prowadzonym w Sopotkiej Szkole Wyższej. Stwierdzono również, że „prowadzone są i dynamicznie rozwijają się” studia w ramach Programu Erasmus+. W opinii ZO PKA stwierdzenie to niestety mija się z realiami.

Deklaracje dotyczą również wsparcia studentów Wydziału w uczeniu się języków obcych, co ma stworzyć ofertę programową zakładającą stałe podnoszenie kompetencji językowych na lektoracie języka obcego przez pierwsze 4 semestry oraz doskonalenie ich na wybranych przedmiotach. O ile podnoszenie kompetencji na lektoratach jest normą edukacyjną, która wynika już z samego procesu edukacji, o tyle podnoszenie kompetencji na innych przedmiotach może być bardzo produktywne. Warunkiem jest jednak prowadzenie ich przez osoby z zagranicy lub też stworzenie systemu studiów w języku obcym. Takich jednak Wydział nie prowadzi.

Wydział oferuje studentom dofinansowanie do praktyk zagranicznych, realizowanych głównie w pracowniach i biurach architektury wewnątrz za granicą. Jest to jednak kierunek pokrewny, nieadekwatny do potrzeb studentów kierunku architektura krajobrazu.

W ramach programu Erasmus+ Wydział, w tym także kierunek architektura krajobrazu, realizował krótkie wizyty architektów. W ostatnich latach goszczono m.in. architektów z pracowni Marquart Architekten z Holandii oraz pracowni SHH z Wielkiej Brytanii. Studenci ocenianego kierunku mogli skorzystać z ich wiedzy i umiejętności podczas realizowanych wykładów otwartych i zajęć praktycznych z projektowania.

Na kierunku architektura krajobrazu, starając się ukształtować politykę mobilności studentów i pracowników, Uczelnia zawarła umowy z uczelniami zagranicznymi. Są to uczelnie z Niemiec: Erfurt University of Applied Sciences, Hochschule Karlsruhe – Technik und Wirtschaft oraz Hochschule Ostwestfalen – Lippe i jedna uczelnia z Portugalii: Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias. Jest to oferta cenna, ale niestety skromna, a jej aktywność jest bardzo ograniczona. Ostatnia wymiana grupy trzech studentów z uczelnią w Portugalii odbyła się w roku akademickim 2016/2017. Był to wyjazd na jeden semestr studiów. W oparciu o podpisaną umowę, w roku 2018/2019 zaplanowano wymianę dydaktyczną trzech pracowników. Uczelnia ma związane kontakty z instytucją The Office of Public Works w Dublinie, opiekującą się Phoenix Park, gdzie studenci kierunku architektura krajobrazu odbywali praktyki studenckie od 2012 r. Ze względu na małą liczbę studentów, praktyki do Irlandii, w ostatnich dwóch latach nie zrealizowano.

W obszarze architektury Wydział organizował również, w ramach realizacji projektu rozwoju Sopotkiej Szkoły Wyższej dofinansowywanego przez NCBiR w 2015 r., pobyty naukowo-dydaktyczne pięciu profesorów wizytujących (z Uniwersytetu w Belgradzie, z Politechniki w Kownie, z Corvinus University w Budapeszcie, z Clemson University w USA, z University of Queensland w Australii). Uczelnia, Wydział i kierunek przygotowują również kolejny projekt rozwojowy, w którym przewidziane będą pobyty zagranicznej kadry naukowej w ocenianej jednostce. Zamierza się również wprowadzić szkolenia językowe dla kadry administracyjnej, w celu podniesienia kompetencji językowych tej grupy pracowników.

Podczas spotkania ZO PKA ze studentami ocenianego kierunku wyniknęły, istniejące na kierunku architektury krajobrazu, liczne trudności w uczestnictwie w programach Erasmus+. Studenci stwierdzili, że muszą praktycznie samodzielnie organizować ewentualny pobyt, a pomoc Uczelni w tym zakresie jest ograniczona. Studenci skarżyli się również na skromną

ofertę wyjazdów i brak umów o współpracy, dzięki którym mogliby korzystać z programów wymiany międzynarodowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Podjęte działania zmierzające do umiędzynarodowienia procesu kształcenia są cenne, lecz niestety zbyt doraźne. Pomimo prowadzonych działań skuteczność i ich efektywność nie jest zadowalająca. Oferta w ramach Erasmus + jest bardzo skromna, a i tak nie jest ostatnio realizowana. Nie ma rozwiązania systemowego w tym zakresie. Pomimo, że Wydział zasłynął w kraju z metod pozyskiwania zewnętrznych funduszy na realizację praktyk studenckich, to nie przekłada się to na umiędzynarodowienie studiów oraz mobilność międzynarodową studentów i pracowników.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. zwiększenie efektywności procesu umiędzynarodowienia poprzez organizację różnorodnych form aktywizacji pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów poprzez wyjazdy badawcze naukowo-dydaktyczne, międzynarodowe workshopy studenckie, konferencje, wystawy etc.
2. instytucjonalne wsparcie ze strony Władz Uczelni dla Dziekana Wydziału, w celu powołania odpowiedniego kompetencyjnego kolegium, zajmującego się internacjonalizacją studiów i wsparcie studentów.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Sopocka Szkoła Wyższa zapewnia bazę dydaktyczną, niezbędną do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych. Aktualnie użytkowana baza spełnia warunki do prowadzenia zajęć teoretycznych (wykłady, ćwiczenia) oraz laboratoryjnych (projektowych). Uczelnia dysponuje nowoczesnym budynkiem głównym o powierzchni 2 300 m², położony przy ul. Rzemieślniczej 5 w Sopocie.

Baza dydaktyczna SSW w głównej siedzibie Uczelni zawiera:

w zakresie administracji - rektorat, dziekanat, biuro rektora, i 5 pomieszczeń biurowych, pomieszczenia administracyjne (pokój wykładowców, kwestura, archiwum, węzły uczelnianej sieci komputerowej);

w zakresie dydaktyki -

- dwa audytoria na 150 osób każde;
- jedną salę wykładową na 60 osób;
- osiem sal ćwiczeniowych, trzy laboratoria komputerowe (każde po 20 stanowisk), wyposażone w programy komputerowe niezbędne w projektowaniu - Autodesk Autocad, Autodesk 3DsMax, Adobe Design Suite CS6, Open Office, MS Office, Google Sketchup, V-Ray, McNeel Rhinoceros 3D, Graphisoft ArchiCad, Lumion;
- pracownia „prototypowania 3D”, (drukarka 3D w technologii PLA, maszyna do stereolitografii (drukarka 3D w technologii SLA), skaner optyczny 3D, ploter tnący cyfrowy, trójosiowa frezarka cyfrowa CNC oraz pięć komputerów wyposażonych w oprogramowanie w obsługi tych maszyn);
- pracownia „nowych mediów” (sprzęt i akcesoria do fotografii oraz nagrywania i obróbki materiału audio-wideo, w tym m.in. cyfrowe aparaty fotograficzne typu lustrzanka, cyfrowe kamery wideo, również do pracy w warunkach ekstremalnych, statywy, slidery, stabilizatory i wyposażenie małego studia audio-wideo), dodatkowe wyposażenie stanowią cztery stanowiska komputerowe do cyfrowej obróbki materiału fotograficznego i audiowizualnego.
- pracownia materiałoznawstwa (zawierająca bibliotekę materiałową z zakresu architektury i budownictwa);
- pracownia modelowania tradycyjnego (maszyny do mechanicznej obróbki materiału do budowy makiet i modeli);
- biblioteka z czytelnią (ze stanowiskami internetowymi);
- pomieszczenia dla studentów (klub studencki, bufet, kawiarnia internetowa, ksero).

Podczas wizyty ZO PKA dokonano weryfikacji podanego powyżej stanu lokalowego i wyposażenia. Jest on zgodny z zadeklarowanym w Raporcie Samooceny i spełnia wymagania stawiane bazom dydaktycznym, umożliwiającym prowadzenie kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Sale wykładowe są wyposażone w multimedialne wideoprojektory i wizualizery oraz sprzęt nagłaśniający. Uczelnia posiada przenośne wideoprojektory oraz komputery osobiste używane do prowadzenia wykładów, ćwiczeń i laboratoriów. Uczelnia ma narzędzia cyfrowe wspomagające proces administracyjny oraz procesy dydaktyczne. Wykorzystywane narzędzia to m.in. system ZEUS oraz platforma cyfrowa ILIAS. Uczelnia ma własną serwerownię, obsługującą narzędzia informatyczne. Zapewnia ona odpowiednie zasoby do prowadzenia działalności (serwer pocztowy, zasoby dyskowe). Jednostka dysponuje infrastrukturą, w której wszystkie zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym może przeprowadzić w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów w warunkach właściwych dla tego zakresu działalności zawodowej.

Studenci mają możliwość wypożyczania specjalistycznego sprzętu elektronicznego. W Bibliotece Nowych Mediów znajdują się: poziomice laserowe, dalmierze laserowe, 2 kamery

do filmowania w warunkach ekstremalnych, 2 kamery podręczne, 3 aparaty fotograficzne (1 Nikon, 2 Canony), blendy, lampy oświetleniowe i statywy. Ze względu na dużą wartość sprzętu, wypożyczany jest on studentom za pisemną zgodą Dziekana Wydziału Architektury.

Na wyposażeniu Uczelni jest sprzęt niezbędny do realizacji zajęć terenowych i wizytacji na budowie (wspomniane laserowe poziomice i dalmierze, 40 kompletów kamizelek odblaskowych i kasków). Sprzęt i lokale posiadają wymagane certyfikaty: p. poż, BHP, Sanepid i Inspekcji Pracy, które zezwalają na ich użytkowanie do celów dydaktycznych. Wymieniona powyżej baza dydaktyczno-naukowa gwarantuje obsługę medialną procesu dydaktycznego.

Sopocka Szkoła Wyższa wynajęła w 2011 r. od Miasta Sopot pomieszczenia w których znajdowała się Państwowa Galeria Sztuki przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10/12, o łącznej powierzchni 500 m². Lokal ten został wyposażony w mobilne ściany działowe, które umożliwiają realizację dotychczasowej funkcji wystawienniczej (Galeria Wydziału Architektury). W powyższej przestrzeni znajdują się trzy sale specjalistyczne: laboratorium malarsko-rzeźbiarskie i sale projektowe. Ponadto, pozyskano pomieszczenia magazynowe. Stan budowlany i estetyczne walory tego budynku, ze względu na brak własności, nie zmienia się jednak, trwa już 8 lat i w opinii ZO PKA stanowi raczej doraźne wypełnienie potrzeb dydaktycznych Wydziału.

7.2.

Biblioteka Sopockiej Szkoły Wyższej – jak deklarują Władze Uczelni – stara się zapewnić użytkownikom łatwy i przyjazny dostęp do swoich zasobów. Zasoby te są następujące: w swojej ofercie biblioteka SSW ma 9 tytułów czasopism: „*Magnolia*”, „*Landscape Architecture*”, „*Zieleń Miejska*”, „*Topos*”, „*Materiały Budowlane*”, „*Architektura Murator*”, „*A&B*”, „*Przestrzeń, ekonomia, społeczeństwo*”. Należy zatem stwierdzić, że nie jest to oferta bogata i w opinii ZO PKA powinna zostać uzupełniona o ważne dla kierunku architektura krajobrazu, współczesne czasopisma.

Biblioteka ponadto posiada:

- Academia.edu.pl - pełnotekstową bazę 2000 polskich czasopism naukowych oraz setek tysięcy monografii, podręczników i skryptów.
- Ebsco - bazę w przeważającej części anglojęzyczną, która umożliwia dostęp do tysięcy recenzowanych naukowo czasopism oraz głównych indeksów tematycznych. Gromadzi literaturę z zakresu m.in. nauk humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, ścisłych, technicznych, zarządzania i biznesu.

Jak stwierdzono - studenci są informowani o możliwości korzystania z bibliotek cyfrowych, dostępnych z dowolnego miejsca, a także darmowych baz danych, takich, jak:

- CEJSH - bazę zawierającą angielskie streszczenia artykułów z czasopism wydawanych w Europie Środkowej o tematyce społecznej i humanistycznej;
- BazHum - pełnotekstową bazę polskich czasopism o tematyce humanistycznej i społecznej. (Czasopisma udostępniane są wraz z opisami bibliograficznymi);
- BazTech - bazę zawierającą opisy bibliograficzne publikacji z dziedziny nauk technicznych oraz wybranych nauk ścisłych i ochrony środowiska z czasopism, publikacji z wydawnictw własnych uczelni i instytutów naukowo-badawczych oraz materiałów z konferencji opublikowane od 1998 r;

- ARIANTA - bazę polskich naukowych i fachowych czasopism dostępnych w formie elektronicznej. Zawiera m.in. dane bibliograficzne, informacje o dostępności i linki do pełnych tekstów;
- DOAJ (Directory of Open Access Journalss) - listę pełnotekstowych czasopism naukowych dostępnych bez opłat, tworzoną na Uniwersytecie w Lund w Szwecji (dziedziny: m.in. prawo, filozofia, pedagogika, psychologia, socjologia, historia, kultura, sztuka);
- High Wire Press - archiwum pełnotekstowych czasopism naukowych. Dziedziny: m.in. prawo, filozofia, pedagogika, psychologia, socjologia, historia, kultura, sztuka;
- Urząd Patentowy RP - bazę zawierającą opisy patentowe: wynalazki wzory użytkowe, znaki towarowe, międzynarodowe znaki towarowe - porozumienie madryckie (od numeru 132147), wzory przemysłowe, wzory zdobnicze, oznaczenia geograficzne i topografie układów scalonych. W bazie można też znaleźć linki do jej międzynarodowych odpowiedników;
- SocArXiv (SocOpen) - otwarte repozytorium dziedzinowe, stworzone na Uniwersytecie w Maryland, gromadzące dokumenty z zakresu nauk społecznych. Artykuły podzielone są na cztery kategorie: sztuka i nauki humanistyczne, prawo, edukacja oraz nauki społeczne.

Czytelnia SWW jest wyposażona w 6 komputerów (4 stacjonarne oraz 2 laptopy), z dostępem do Internetu oraz jeden skaner i drukarki. Do dyspozycji jest także innych 17 stanowisk (stołów) do pracy na własnym sprzęcie komputerowym.

Biblioteka Sopotkiej Szkoły Wyższej od lat prowadzi współpracę z 9 uczelniami wyższymi, w ramach wymiany publikacji własnych. Działa w niej informacja naukowa. Studenci otrzymują informacje o interesujących ich publikacjach. Mogą zamawiać też poszczególne egzemplarze w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej, choć wraz z upowszechnieniem się baz cyfrowych, korzystają oni głównie z tekstów *on-line*. Funkcjonowanie biblioteki należy ocenić jako dobre, choć stan ten można by znacznie poprawić, zwłaszcza w aspekcie zwiększenia ilości woluminów książek oraz tytułów czasopism tematycznie bezpośrednio związanych z ocenianym kierunkiem. Studenci oceniają pozytywnie pracę osób zatrudnionych w bibliotece, a także godziny jej otwarcia i obowiązujący system wypożyczeń zbiorów.

Stan infrastruktury dydaktycznej należy ocenić jako dobry. Studenci chwalą zarówno stan pomieszczeń dydaktycznych, jak i stworzenie odpowiednich przestrzeni, pełniących funkcje socjalne. Jednostka zapewnia również nieograniczony dostęp do Internetu i komputerów.

Jednostka zapewnia studentom odpowiednią infrastrukturę, niezbędną do osiągnięcia efektów kształcenia, które powinny być realizowane na ocenianym kierunku studiów, ale kontakt z najnowocześniejszymi rozwiązaniami w zakresie architektury krajobrazu, przedstawianymi w najnowszej literaturze, choć bardzo istotny, nie jest wystarczający i dlatego powinien być w pełni zapewniony.

7.3.

Infrastruktura, w szczególności lokalowa, od paru lat osiągnęła już możliwy dla Uczelni, zwłaszcza pod względem finansowania, stopień rozwoju i ze względu na pewne nasycenie rynku absolwentami i niezmieniający się poziom naboru. Pozostaje ona również na tym samym poziomie rozwoju. Rozwój ten i doskonalenie infrastruktury następuje poprzez bieżące uzupełnianie zasobów, wymianę aparatury na nową (komputery, urządzenia dydaktyczne), remonty doraźne, aktualizację lub zakup oprogramowania itp.

W ocenianej Jednostce prowadzone są przeglądy infrastruktury dydaktycznej, wyposażenia technicznego, pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania. Obejmują one ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Uwagi i prośby pochodzące od nauczycieli akademickich i studentów przekazywane są do administracji Dziekana, a dalej do kompetentnych osób. Wyniki bieżących przeglądów oraz wnioski z nich płynące, wykorzystywane są, w miarę możliwości finansowych, do doskonalenia infrastruktury.

Problemem jest utrzymywanie się od paru lat w stanie niezmiennym lokalu po Państwowej Galerii Sztuki przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10/1, bez remontu i bardziej funkcjonalnego i estetycznego przystosowania do warunków dydaktycznych. Budynek ten jest współużytkowany, więc trudno jest o dokonanie takowego przez Uczelnię, ale taki stan nie może blokować rozwoju i poprawy jej warunków lokalowych. Podczas wizytacji potwierdzono dużą służebność tego lokalu, choć warunki tam zastane nie są najlepsze.

Trudnym do miarodajnej oceny okazał się być poziom rozwoju zasobów bibliotecznych. Bazowanie na elektronicznych bazach danych, w przypadku kierunku o statusie edukacji techniczno-artystycznej, gdzie ilustracyjny materiał poglądowy niezbędny do prowadzenia *case studies* oraz zajęć projektowych odgrywa bardzo ważną rolę, jest niewystarczające. Pomimo prośby złożonej podczas wizytacji o przesłanie z biblioteki kompletnej informacji o ilości woluminów lub zestawienia tytułów księgozbioru związanego z kierunkiem architektura krajobrazu, uczelnia nie potrafiła wskazać na posiadane zasoby biblioteczne związane bezpośrednio z ocenianym kierunkiem studiów. Przesłane dane ogólne o charakterze obsługi bibliotecznej i informacji naukowej oraz istniejących bazach elektronicznych. Zasobów księgozbioru konwencjonalnego – nie podano.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Ogólny stan infrastruktury dydaktycznej należy ocenić jako dobry. Stan pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenie, dostępność i wykorzystanie odpowiednich przestrzeni, pełniących funkcje socjalne umożliwia realizację procesu kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Jednostka zapewnia studentom nieograniczony dostęp do Internetu i komputerów. Funkcjonowanie biblioteki należy ocenić jako dobre, choć stan ten można poprawić, zwłaszcza w aspekcie jej księgozbioru i czasopism specjalistycznych związanych z ocenianym kierunkiem architektura krajobrazu. Jednostka zapewnia odpowiednią infrastrukturę, umożliwiającą osiągnięcie efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. powiększenie i wzbogacenie zasobów bibliotecznych o najnowsze źródła literatury związane z zasobami dotyczącymi architektury krajobrazu;
2. dalszy rozwój bazy dydaktycznej, zwłaszcza w budynkach Państwowej Galerii Sztuki przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10/12, lub rozbudowę istniejącego potencjału przy siedzibie głównej.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Wsparcie studentów kierunku architektura krajobrazu na Wydziale Architektury Sopotckiej Szkoły Wyższej realizowane jest poprzez szereg formalnych i nieformalnych działań podejmowanych przez Jednostkę. W spotkaniu z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej uczestniczyli studenci czwartego oraz szóstego semestru studiów niestacjonarnych. Studenci są świadomi praktycznego profilu studiowanego kierunku, a część osób obecnych na sali jako przewagę podawało możliwość studiowania architektury krajobrazu w formie niestacjonarnej. Na uwagę zwraca jednak fakt, iż nie wszyscy studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA rekrutowali się na studia niestacjonarne. Studenci jednego z roczników przedstawili jednak sytuację, w której po ukończeniu pierwszego roku studiów wystąpiła znacząca liczba rezygnacji z dalszego studiowania spowodowana brakiem postępów w nauce lub brakiem chęci jej kontynuacji, co doprowadziło to do podjęcia decyzji przez Władze Wydziału o zawieszeniu nauczania tego rocznika w trybie stacjonarnym. Studenci zostali zobligowani do przejścia na studia w formie niestacjonarnej. W opinii ZO PKA jest to działanie niedopuszczalne i niewłaściwe, zwłaszcza wobec osób, które rekrutując się na studia podjęły decyzję o studiowaniu w formie stacjonarnej i oczekiwały, że będą miały możliwość realizacji tej formy studiów na ocenianym kierunku. Studenci obecni na spotkaniu w przypadku ponownej możliwości wyboru swoich studiów w dalszym ciągu jednak podjęliby naukę na kierunku architektura krajobrazu, co wskazuje na zainteresowanie i potrzebę kształcenia na tym kierunku. Na spotkaniu podjęto jednak szereg kwestii, które przyczyniają się do braku pełnej satysfakcji studentów ze sposobu realizacji procesu kształcenia i jego wsparcia. Studenci wskazywali na brak rozwiązań pozwalających na systematyczne i kompleksowe wyjaśnianie spraw organizacyjnych i na rozwiązywanie problemów. W Jednostce nie istnieje funkcja

opiekuna roku. Studenci najczęściej zgłaszają sprawy w drodze nieformalnej do Dziekana kierunku lub bezpośrednio do wykładowców. W związku z niewielką ilością studentów uczących się na Wydziale Architektury takie rozwiązanie, jeśli funkcjonuje - jest zasadne, ale wymaga ciągłego monitorowania. Niestety, podano przykład działania doraźnego, w który w opinii studentów był działaniem obniżającym jakość uczenia się. Studenci zgłosili sytuację, w której w związku z wysokim stopniem trudności w realizacji jednego z przedmiotów część osób nie realizowała tego przedmiotu w związku z brakiem miejsc w połączonych grupach ćwiczeniowych z innymi kierunkami lub otrzymała zwolnienie z opłaty za jego powtarzanie, aby umożliwić kontynuowanie studiów. W opinii studentów takie działanie pomimo względnego ułatwienia uzyskania zaliczenia powinno być zastąpione przez inne - pozwalające na rzeczywiste zdobycie wiedzy, niezbędnej do dalszej nauki i kontynuacji studiów. Działania takie nie powinny być praktykowane.

Studentów Sopotkiej Szkoły Wyższej reprezentuje Samorząd Studencki. Jest on reprezentantem wszystkich studentów Uczelni. W organizacji działają także przedstawiciele kierunku architektura krajobrazu. Samorząd otrzymuje wsparcie ze strony uczelni w realizacji projektów. Jest odpowiedzialny za przeprowadzenie szkolenia z praw i obowiązków studenta. Przedstawiciele Samorządu biorą udział w konferencjach Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Forum Uczelni Niepublicznych. Przedstawiciele Samorządu biorą udział w posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału oraz Komisji Programowej. Nie stwierdzono jednak rzeczywistych rozwiązań zaimplementowanych na wniosek studentów.

Reprezentanci studentów zaznaczyli, że dialog i współpraca pomiędzy Władzami Wydziału a Samorządem odbywa się w atmosferze ogólnego zrozumienia i szacunku. System komunikacji Samorządu ze studentami opiera się na nieformalnych sposobach komunikacyjnych, np. poprzez media społecznościowe. Samorząd dysponuje także kontaktem mailowym do starostów grup oraz posiada własną stronę na platformie Facebook. Samorząd kieruje zgłoszone sprawy studenckie do Władz Uczelni i Wydziału. Przedstawiciele Samorządu wskazują jednak, iż powołanie osoby na poziomie Uczelni, w której zakres kompetencji wchodziłyby kwestie związane ze wsparciem studentów, pozwoliłoby na realizację działań naprawczych oraz poprawę komunikacji pomiędzy studentami, administracją a Władzami Wydziału. Studenci kierunku architektura krajobrazu nie należą do ruchu kół naukowych.

Osobą odpowiedzialną za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami w skali całej Uczelni jest powołany przez Uczelnię Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych. Łączna liczba osób niepełnosprawnych sięga w zależności od roku ok. 2-3% studentów Uczelni. W roku wizytacji (2019) jest to ponad 20 osób. Uczelnia podejmuje ciągłe działania w celu poprawy i dostosowania warunków studiowania zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami studentów z niepełnosprawnościami. W budynku funkcjonuje winda oraz toalety dla niepełnosprawnych. Uczelnia wspiera osoby niepełnosprawne oraz długotrwale chore w procesie uczenia się poprzez stworzenie możliwości indywidualizacji kształcenia na podstawie Rozdz. XV §40 regulaminu studiów. Studenci z orzeczeniem o niepełnosprawnością mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Na podstawie otrzymanej zgody na IOS możliwa jest zmiana warunków uczestnictwa w zajęciach, zmiana sposobu walidacji przedmiotów, pomoc w uzyskaniu materiałów dydaktycznych niezbędnych do studiowania oraz indywidualne warunki korzystania z biblioteki. Osobom niepełnosprawnym przysługuje prawo otrzymania asystenta. Obecnie z takiej możliwości korzysta jedna osoba.

W związku z ograniczonym czasem na przekazanie zaplanowanych treści kształcenia w trakcie zjazdów, Studenci zwrócili uwagę na sytuacje, w których wykładowcy „omijają” istotne treści wykładów ze względu na brak czasu na ich realizację. Prace zadawane studentom podczas zajęć projektowych realizowane są przez nich podczas tygodnia roboczego pomiędzy zjazdami. Korekta tych prac dokonywana jest indywidualnie podczas zajęć. Studenci wskazywali również na sytuacje, w których nie mają poczucia pełnego wyjaśnienia tematu pracy, skonkretyzowania zadań i wiedzy na temat założeń do projektów. Przyczyną tak różnorodnych opinii może być m. in. duża różnica w poziomie przygotowania studentów do podjęcia studiów na kierunku jakim jest architektura krajobrazu, która spowodowana jest brakiem odpowiedniej weryfikacji kandydatów na studia.

Pozytywnie oceniana jest realizacja warsztatów terenowych w ramach zajęć dydaktycznych, według studentów istotnym działaniem byłoby zwiększenie liczby godzin takich zajęć. Bardzo dobrze oceniany jest program stażowy realizowany przez wydział ze środków europejskich. Studenci wyrażają zainteresowanie projektem, co potwierdza zasadność aplikacji oraz jego realizacji w kolejnych latach.

8.2.

W Sopockiej Szkole Wyższej funkcjonuje system stypendialny którego zasady zawiera Regulaminu pomocy materialnej. Procedura systemu aplikacji o stypendia jest jasna i klarowna, a Studenci pozytywnie wypowiadają się o terminowości realizacji wsparcia. Regulamin pomocy materialnej Sopockiej Szkoły Wyższej przewiduje na podstawie rozdz. I §3 następujące wsparcie: stypendium socjalne, stypendium socjalne dla osób niepełnosprawnych stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogę. Regulamin pomocy materialnej jest akceptowany przez przewodniczącego samorządu studenckiego. Pełna informacja o oferowanej pomocy materialnej widnieje na stronie internetowej uczelni. Niestety nie jest możliwe przeprowadzenie kompleksowej oceny systemu opieki i wsparcia studentów oraz oceny kadry wspierającej proces kształcenia. Formalnym narzędziem pozwalającym na przeprowadzenie ewaluacji są jedynie ankiety dot. procesu dydaktycznego i nauczycieli akademickich. Studenci pozytywnie oceniają dostęp do informacji dotyczących systemów wsparcia w skali całej Uczelni. Na stronie internetowej Uczelni można znaleźć niezbędne informacje dot. wsparcia socjalnego, możliwości udziału w wymianach międzynarodowych oraz programów studiów. Studenci otrzymują informacje na temat bieżących wydarzeń uczelni i toku studiów na adres mailowy. Informacji o formach opieki i wsparcia dla studentów jest kompleksowa, dostępna i aktualna.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System opieki i wsparcia skonstruowany jest w sposób kompleksowy, odnosi się do wszystkich istotnych, z perspektywy studenta, aspektów, z pewnymi zastrzeżeniami. Studenci pozytywnie wypowiadają się na temat systemu stypendialnego, ogólnego wsparcia ze strony kadry dydaktycznej i władz wydziału. Konieczna jest także analiza programu studiów w aspekcie jego sekwencyjności. Poza kontaktem z Samorządem Studenckim reprezentującym ogół studentów Sopockiej Szkoły wyższej istnieje konieczność organizacji cyklicznych spotkań ze wszystkimi studentami kierunku w celu lepszej diagnozy problemów studenckich oraz podjęcia działań naprawczych. Ze względu na praktyczny charakter kształcenia istotną kwestią

jest usystematyzowanie procedur realizacji praktyk studenckich, poprawa jakości informacji na ich temat oraz rzeczywista weryfikacja miejsc w których się one odbywają. Samorząd Studencki pozytywnie ocenia wsparcie działalności studentów. Usystematyzowania wymaga także system przepływu informacji i określenie dokładnych wymagań wobec studentów oraz objaśnienie procedur w obszarach takich jak obsługa praktyk studenckich, wymian międzynarodowych, systemu zgłaszania problemów oraz kontaktu z administracją. Działaniem naprawczym mogącym poprawić obecną sytuację jest powołanie osoby odpowiedzialnej za sprawy studenckie, w której kompetencje wchodziłby zakres wyżej wymienionych działań.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. rewizję systemu ankietyzacji i ich dokładną analizę, omawianie wyników ankiet ze studentami kierunku;
3. usystematyzowanie systemu informacji i procedur zgłaszania problemów na linii studenci-administracja - Władze Wydziału;
4. powołanie osoby odpowiedzialnej za kontakt ze studentami oraz sprawy studenckie w tym: kształt ankietyzacji, usystematyzowanie wymiany informacji, diagnozę przyczyn powstawania problemów i pomoc w ich rozwiązywaniu.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Korekty wymagały niektóre elementy programu studiów oraz realizacja prac dyplomowych. Dotyczyło to poprawienia sekwencji treści kształcenia, poprawienia koordynacji treściowej pomiędzy przedmiotami, wzbogacenia treściowego niektórych przedmiotów oraz identyfikacji udziału poszczególnych studentów we współautorskich (2-3 osobowych) projektowych pracach dyplomowych. W odpowiedzi na raport powizytacyjny Uczelnia zadeklarowała podjęcie stosownych działań naprawczych przez Radę Programową ocenianego kierunku studiów i usunięcie powyższych zastrzeżeń.	Zmieniono sekwencję przedmiotów, wzbogacono i skorygowano także treści wskazanych w raporcie przedmiotów. Podjęto działania powtarzanie treści poprzez wprowadzenie odpowiedniej koordynacji pomiędzy przedmiotami. W zakresie procesu dyplomowania sprawy związane z identyfikacją udziału poszczególnych studentów we współautorskich (2-3 osobowych) projektowych pracach dyplomowych porządkuje i precyzuje obecnie procedura zawarta w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia. Fragment powyższej procedury określa obowiązki kierującego pracą dyplomową. Na obecnym etapie jednak nie można stwierdzić, że Uczelnia wprowadziła skuteczne działania naprawcze, które pozwalają uznać, że plany i programy nauczania oraz realizacja prac dyplomowych obecnie są odpowiednie dla studiów I stopnia na kierunku architektura krajobrazu i nie budzą zastrzeżeń. Szczegółowe analizy i argumenty zamieszczono w opisie kryterium 1 i 2.
Ponadto, w okresie objętym oceną wprowadzone zostały zmiany, które miały pozytywny wpływ na jakość kształcenia. I tak przede wszystkim: (1) dostosowano program kształcenia do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji, (2) w znaczącym stopniu poprawie uległy warunki studiowania, wzbogacona została infrastruktura dydaktyczna Uczelni.	

prof. dr hab. Anita Franczak

Przewodnicząca Zespołu Oceniającego